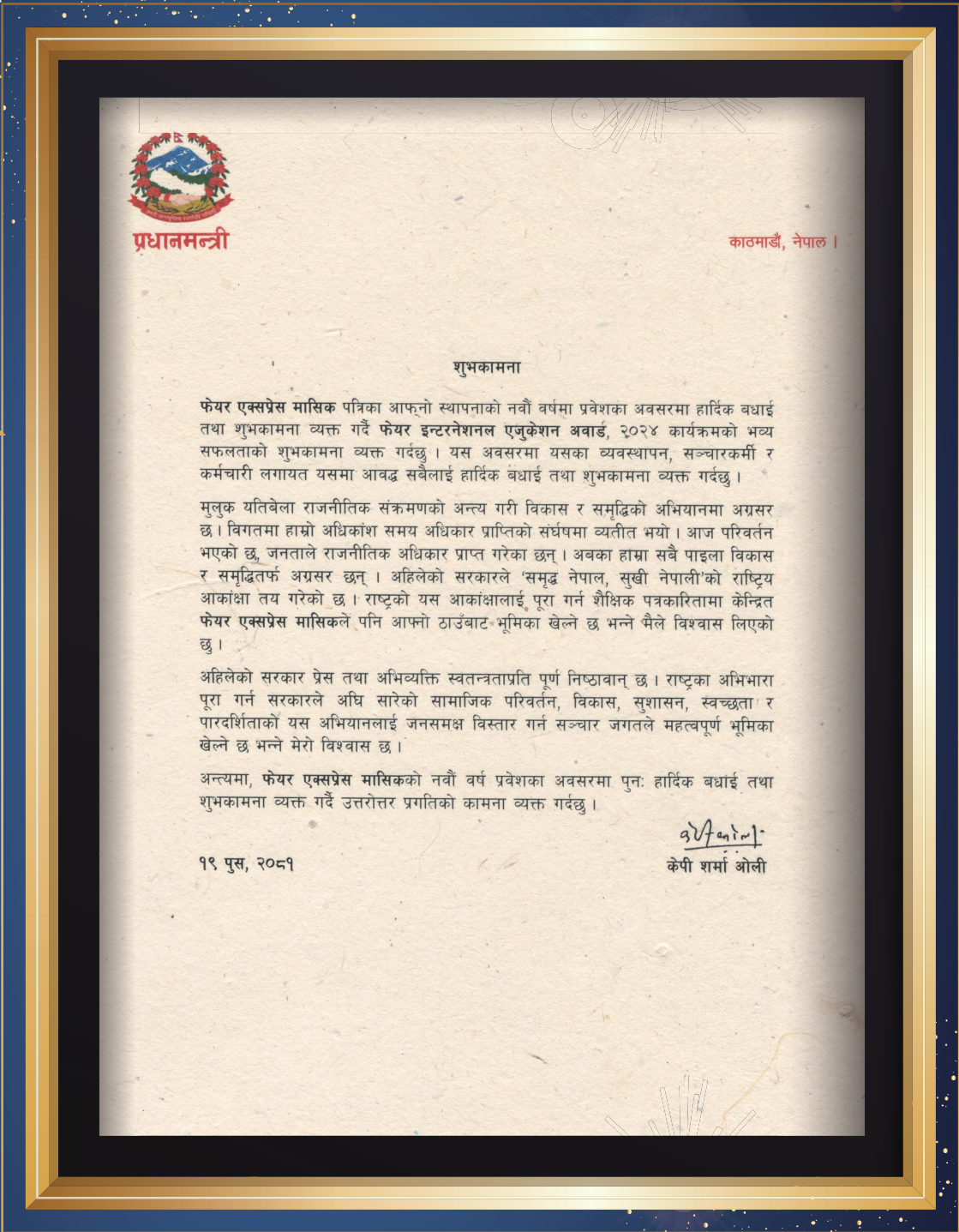

celebrating

8th
Years
ANNIVERSARY
Fairexpress

FAIR INTERNATIONAL
EDUCATION AWARDS

HAPPENING SOON

Education, innovation & creative ideas
The Fair International Education Award provides recognition and support for your transformative work in the world of education. Let's Celebrate Educators as a Catalysts for Change. The Largest international education award show.

'Where education meets excellence'

प्रकाशकीय

फेयर एक्सप्रेस मासिक पत्रिका स्थापनाको आठ वर्ष पूरा जारी नवौं वर्षमा प्रवेश गरेको छ । हाम्रो प्रिय पाठकहरुको माया, हौसाला र विश्वासका कारण अरोह अवरोहकाबीच यहाँसम्मको यात्रा तय गर्न सफल भएका छौं ।

स्थापनाको ९ वर्षमा आइपुग्दा नेपालको पत्रकारिता जगतले थुप्रै उतारचढाव भोग्नु पर्यो । सूचना प्रविधि क्षेत्रमा आएको परिवर्तनसँगै कोभिड-१९ को महामारीपश्चात नेपालको पत्रकारिता क्षेत्रमा ठूलै परिवर्तन भएको छ । पत्रपत्रिका प्रकाशकले अनेक चुनौती सामना गर्नुपर्यो । आफ्नो पहिचान स्थापित गर्न सफल अनेकौं साप्ताहिक र मासिक पत्रिकाको प्रकाशन बन्द भयो । यस्तो विषम परिस्थितिका बाबजुत हामीले हाम्रो प्रकाशनलाई निरन्तरता दिँदै अघि बढ्यौं ।

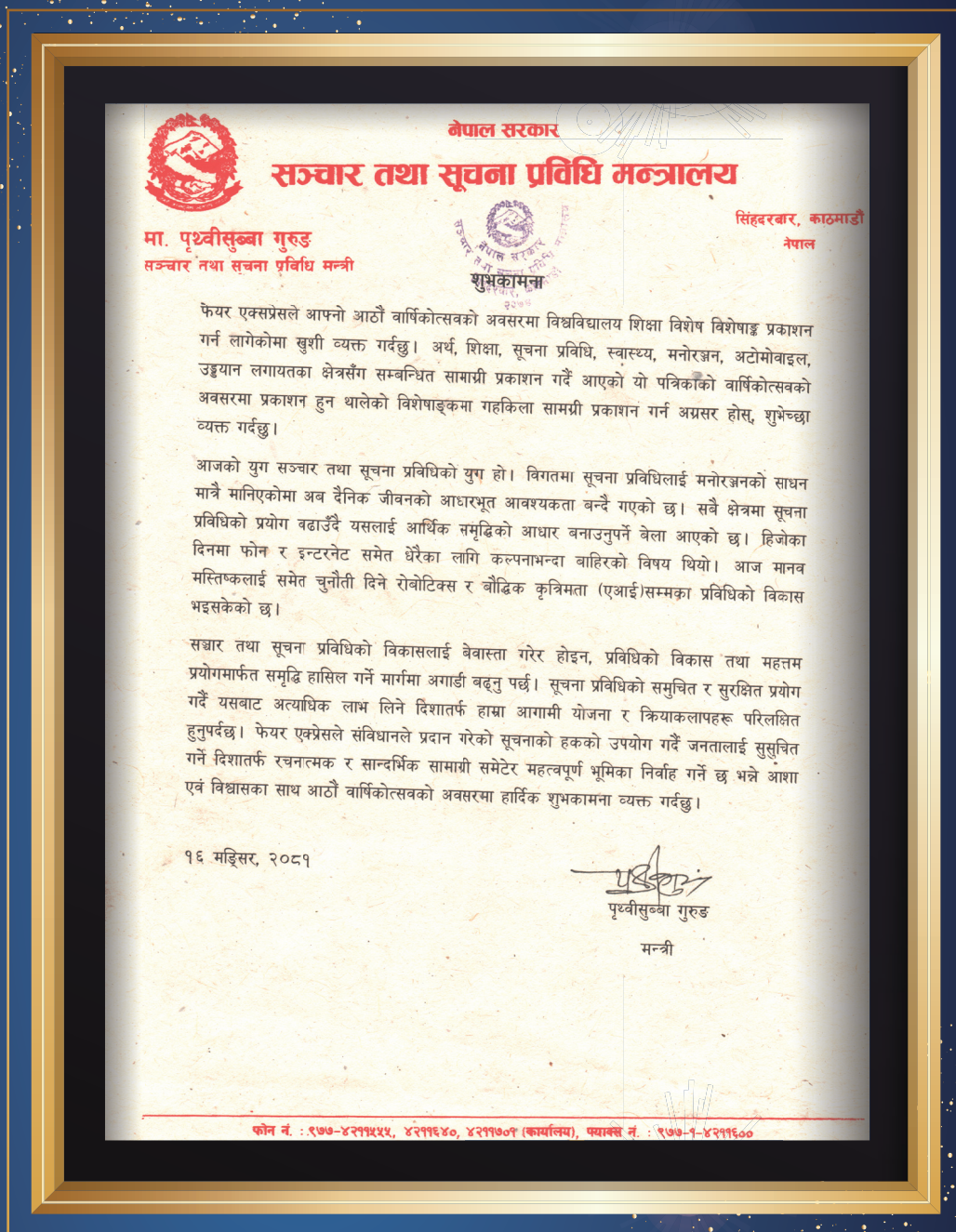
विषयगत पत्रकारितामा निरपेक्ष रूपमा सत्यतथ्य समाचार प्रवाह गर्ने उद्देश्यले स्थापित यस पत्रिकाले शिक्षा, सूचना प्रविधि, अर्थ, रोजगार लगायतका क्षेत्रका गतिविधि र कार्यक्रमलाई समाचारीय महत्व दिँदै विशेषांक प्रकाशन गर्दै आएको छ ।

प्रवर्द्धनात्मक पत्रकारितासँगै मूलतः व्यवसायको बजारीकरणमा आफूलाई केन्द्रित गराउने हाम्रो अभियान पनि जारी नै छ । हामीले विषयवस्तुमा केही परिमार्जन गर्दै फेयर एक्सप्रेस मासिकलाई शिक्षा, सूचना प्रविधि लगायत अन्य विधामा पनि जोड्दै लगेका छौं ।

बढ्दो परिवेश अनुकूल यस यात्रालाई अझ प्रभावकारी बनाउन मासिक पत्रिकासँगै विगत ३ वर्षदेखि फेयर एक्सप्रेस मिडियाले शैक्षिक क्षेत्रका सम्पूर्ण मुद्दालाई समेट्नेगरी अनलाइन एजुकेशन पोर्टल ईडीयूसवाल डटकम सञ्चालनमा ल्याएको छ । स्थापनाको तीन वर्षमा हामी अनलाइन एजुकेशन न्यूज पोर्टलमा एक नम्बर भएको दाबी गर्छौं ।

फेयरएक्सप्रेस स्थापनाको नवौं वर्षमा आइपुग्दा हामीसामु अझबढी चुनौती थपिएका छन् । पहिलो चुनौती भनेकै आम पाठकवर्ग र सरोकारवालामा हामीप्रति बढेको विश्वास कायम राख्दै थप विश्वास आर्जन गर्नु हो । हाम्रा कमिकमजोरीलाई स्वीकार गर्दै आगामी दिनमा राम्रो गर्नतिर हौस्याइदिनुहुनेछ भन्ने पूर्ण अपेक्षा लिएका छौं । पत्रिकामा ताजा, सत्यतथ्य, रोजगारमूलक र विश्लेषणात्मक समाचार पस्कने उद्देश्य जारी नै रहने छ । यसक्रममा सहयोग गर्नुहुने हाम्रा सम्पूर्ण पाठक, दर्शक, लेखक, विज्ञापनदाता लगायत सम्पूर्णलाई धन्यवाद दिँदै सहयोगको अपेक्षा राख्दछौं ।

धन्यवाद ।

Our Institutional Supporters

संकटमा विश्वविद्यालय शिक्षा

अध्ययनसँगै अवसरको सुनिश्चितता गर्न विज्ञको सुझाव

केदारभक्त माथेमा

पूर्व उपकुलपति
त्रिभुवन विश्वविद्यालय

घनश्याम शर्मा

शिक्षाविद

रमेश शिलवाल

अध्यक्ष
हिसान

मदन पोखरेल

सहनिर्देशक
एमबीए फाइनान्स
नेपाल कमर्स क्याम्पस

कभर स्टोरी

विश्वविद्यालय शिक्षामा विद्यार्थीको आकर्षण घटेसँगै नेपालका स्नातक र स्नातकोत्तर कार्यक्रम सञ्चालन हुने विभिन्न विश्वविद्यालयका आंगिक र सम्बन्धन प्राप्त क्याम्पसमा विद्यार्थीको भर्नादर घट्दो क्रममा छ। क्याम्पसका निर्धारित सिटमा पनि विद्यार्थी भर्ना हुन सकेको अवस्था छैन। अहिले विश्वविद्यालय शिक्षातर्फ स्नातकोत्तर तहको भर्ना प्रक्रिया चलिरहेको छ। कुनै संकायले आवेदन खुलाइरहेका छन् तर आवेदन गर्ने विद्यार्थीको संख्या भने न्यून छ। ..... बाँकी पृष्ठ ६

हार्दिक शुभकामन

फेयर एक्सप्रेस मासिक ८ वर्ष पूरा गरी
९ औं वर्षमा प्रवेश गरेको सुखद उपलक्ष्यमा उत्तरोत्तर
प्रगतिको कामना सहित हार्दिक मंगलमय
शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।

रमेश शिलवाल

अध्यक्ष

एवं समस्त हिसान परिवार

उच्च शिक्षालय तथा माध्यमिक विद्यालय सङ्घ नेपाल
HIGHER INSTITUTIONS AND SECONDARY SCHOOLS' ASSOCIATION NEPAL (HISSAN)

Ph. 01-5111099 | Address: Thapathali, Kathmandu

निजी तथा 'आवासीय विद्यालय' अर्गनाइजेशन नेपाल
PRIVATE & BOARDING SCHOOLS' ORGANIZATION NEPAL (PABSON)

CENTRAL EXECUTIVE COMMITTEE

Regd. No. 203/2047/2048

च.न. १०३/०८१/०८२

मिति : २०८१/०६/१९

शुभकामना !

फेयर एक्सप्रेस मिडिया प्रालिले आफ्नो स्थापनाको नवौं वर्षमा प्रवेश गर्न लागेको अवसरमा विगत लामो समयदेखि नेपालको शिक्षा, स्वास्थ्य अर्थ, सूचनाप्रविधि, अटोमोबाइल, उड्डयन लगायतका क्षेत्रमा हुने अनुसन्धानात्मक विषयहरूका साथै शिक्षा क्षेत्रमा योगदान पुऱ्याएका व्यक्तिलाई प्रोत्साहन गर्ने हेतुले फेयर इन्टरनेशनल एजुकेशन अवार्ड कार्यक्रमको सन्दर्भ पारी विशेषाङ्क प्रकाशन गर्न लागेको थाहा पाउनु मलाई अत्यन्तै खुशी लागेको छ।

फेयर एक्सप्रेस मिडिया प्रालिले शिक्षा, स्वास्थ्य, सूचना प्रविधि, अर्थ, अटोमोबाइल लगायत क्षेत्रमा भएका विभिन्न विकृति एवं विसंगतीहरूलाई स्वच्छ, निष्पक्ष र निडरस्यले विरफार गर्दै आम जनमानसलाई सुसुचित गर्न गराउन र सम्बन्धित पक्षहरूलाई सचेत र सजग बनाउदै शिक्षा, स्वास्थ्य, सूचनाप्रविधि, अर्थ लगायतको क्षेत्रमा सुधार र रुपान्तरणका लागि फेयर एक्सप्रेस मिडिया प्रालि मार्फत प्रकाशित पत्रिकाहरु र आबद्ध पत्रकार मित्रहरूले खेलेको भूमिका र योगदानको म उच्च प्रशंसा गर्दछु।

निश्चयै सेवाभावबाट अभिप्रेरित भई राष्ट्र र जनताको सेवा तथा भलाइका लागि अविच्छिन्नरूपमा क्रियाशिल रही फेयर एक्सप्रेस मिडिया प्रालि मार्फत समग्र शिक्षा क्षेत्रको विकास र विस्तार गर्दै राष्ट्रलाई शैक्षिक हवको रुपमा स्थापित गर्न फेयर एक्सप्रेस मिडिया प्रालिले आगामी दिनमा आफ्नो भूमिका र कार्यक्षेत्रलाई थप विस्तार गर्दै जानेछ भन्ने अपेक्षासहित पत्रिका र पत्रकार मित्रहरूको निरन्तरता र सफलताको लागि हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछु।

डीके दुङ्गाणा
अध्यक्ष

Central Office:
Subidhanagar, Tinkune, Kathmandu

+977 1 4111727
+977 1 4520663

pabsoncc@gmail.com
www.pabson.org.np

सम्पादकीय

नेपाललाई शैक्षिक केन्द्रको रूपमा विकास गर्न संभव छ

नेपालको समग्र शिक्षा प्रणाली नै अपट्यारो स्थितिबाट गुज्रिएको अवस्था छ। पछिल्लो समय नेपालको शिक्षा क्षेत्रमा देखिएको राजनीतिक प्रभावका कारण समस्या बढ्दै गएको हो।

सरकारले समग्र शिक्षा प्रणालीलाई ध्यान दिन नसक्दा सार्वजनिक शिक्षाको गुणस्तर सुधार हुन सकेको छैन भने निजी शिक्षणसंस्था धरासायी हुने अवस्थामा पुगेका छन्। नेपालमा सञ्चालित निजी कलेजको संख्या बढेसँगै यसमा अस्वस्थ प्रतिस्पर्धा समेत बढेको छ।

विश्वविद्यालयले पनि बजारको आवश्यकता र शिक्षणसंस्थाको पूर्वाधार हेरेर मात्र विषय अध्यापन गर्न दिनुपर्छ। स्नातक तहमा शिक्षा अध्ययनका लागि विद्यार्थी विदेशिने क्रम बढेसँगै संस्थात्मक रूपमा नेपाली शिक्षणसंस्थामा विद्यार्थीको संख्यामा कमी आएको छ।

शिक्षाको दायरा फराकिलो बनाउँदै विद्यार्थी विदेश अध्ययनमा जाने क्रम चलि रहदा नेपालका शिक्षणसंस्थामा विद्यार्थीको संख्या घटिरहेको छ। नेपाललाई अन्तर्राष्ट्रिय शैक्षिक केन्द्रको रूपमा विकास गर्न सके विद्यार्थीलाई रोक्न सकिने बुझाइ विज्ञको छ। नेपाललाई शैक्षिक हबका रूपमा विकास गर्न सरकारले ठोस योजना बनाउन आवश्यक छ।

पहिले त विदेशी विद्यार्थीलाई नेपाली विश्वविद्यालय र यहाँको पूर्वाधारको बारेमा जानकारी दिएर अन्तर्राष्ट्रिय रूपमा नेपाल केन्द्र बन्न सक्ने विषयहरु अध्यापनमा जोड दिन सके नेपाल शैक्षिक हबको रूपमा विकास हुन सक्छ। विदेशी विद्यार्थी नेपालमा वुद्धिजम, माउन्टेनरिड, विकिटसा शिक्षा लगायतका विषय अध्ययन गर्न नेपालमा आएका पनि छन्।

यसलाई विस्तार गर्न सरकारले विदेशी विद्यार्थीका लागि विद्यार्थी भिसाको व्यवस्था गर्न आवश्यक छ। अन्तर्राष्ट्रिय शैक्षिक केन्द्रको रूपमा विकास गर्न संभावनाको खोजी गर्दै सरकारलाई जिम्मेवार बनाउन सम्पूर्ण निकायको भूमिका महत्वपूर्ण हुन्छ।

EDITORIAL BOARD

Publisher/Editor	: Bipin Pokhrel
Managing Director	: Rajendra Luitel
Marketing Director	: Bishnu Sharma Paudel
Marketing Manager	: Hari Prasad Bhandari
Creative Director	: Binaya Gautam
Admin. Officer	: Sunita Poudel
Market Representative	: Bibek Poudyal
Reporter	: Arisha Shrestha
Legal Advisor	: Adv. RC Bimal
Print	: BC Printing and Packaging Pvt. Ltd.
Online	: edusawal.com
Layout Design	: Eyecore Digital Pvt. Ltd.

Office: Anamnagar, Kathmandu,
Tel: 01-6910661, Mob: 9841986105
email: fairexpress73@gmail.com
Web: www.efairexpress.com

नयाँ शिक्षा ऐनले समेट्नु पर्ने शिक्षक-कर्मचारीका मुख्य माग मुद्दाहरु

वि.सं. २०७२ सालमा नयाँ संविधान जारी भएपछि देशमा समावेशिता सहितको संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक शासन व्यवस्था स्थापित भई देशको प्रशासनिक तथा शासकीय स्वरूपमा ठूलो फेरबदल भएको छ तर राज्य सञ्चालन, शासकीय सोच र प्रवृत्तिमा भने सारसै परिवर्तन भएको देखिँदैन। त्यही कारण व्यवस्था परिवर्तन भए पनि देश र जनताको अवस्था परिवर्तन भएको छैन। शिक्षा क्षेत्रकै कुरा गर्ने हो भने हामीले देशमा नयाँ राज्य प्रणाली त ल्यायौं तर ५० वर्ष भन्दा अघि पञ्चायती कालमा जारी भएको शिक्षा ऐनलाई विस्थापित गरी नयाँ ऐन ल्याउन सकेका छैनौं।

नयाँ शिक्षा ऐनका जारी गर्ने दिशामा अहिले केही काम अघि बढेको छ। यी पछि लेखी रहँदा “विद्यालय शिक्षा ऐन २०८०” विधेयकको रूपमा संसदको शिक्षा, स्वास्थ्य तथा सूचना प्रविधि समितिमा रहेको छ। यस विधेयक माथि डेढसय भन्दा बढी माननीय सांसदहरुबाट १,७०० भन्दा बढी बुँदामा संशोधन परेको कुरा सार्वजनिक भएको छ। सरोकार वालाहरुले समिति समक्ष आ-आफ्नो राय राखी सकेका छन्। तथापि विधेयक माथि दफावार छलफल दुइगुण्यार त्यसलाई संभाव सहित प्रतिनिधि सभामा फर्काउन विलम्ब भएको छ।

ने.शि.महासंघ छिटोभन्दा छिटो(यही हिउँदै अधिवेशनबाट) विद्यालय शिक्षा ऐन जारी होस् भन्ने पक्षमा छ। अन्यथा महासंघ फेरि कडा र निर्णायक आन्दोलनमा जान बाध्य हुनेछ। यस अघि महासंघले पटक पटक आन्दोलन गरी सरकारसँग २०७५, २०७८ र २०८० सालमा महत्त्वपूर्ण सहमती गरेको छ। त्यसैले ती सहमतिलाई अक्षरशः सम्बोधन हुने गरी नयाँ शिक्षा ऐन जारी हुनुपर्छ। यसमा आम नेपाली शिक्षक-कर्मचारीले केवल एक थान ऐन मात्र खोजेका होइनन्। विद्यालय शिक्षा र शिक्षक-कर्मचारीका समग्र समस्यालाई सम्बोधन गर्ने शिक्षा र शिक्षक-कर्मचारी मैत्री अग्रगामी ऐन खोजेका हुन्। त्यसैले अब आउने ऐनले निम्न सवालहरु अनिवार्य सम्बोधन गर्नुपर्छ।

१. शिक्षकको स्थायित्वको सवाल : हाल राहत, साविक उच्च मा.वि. शिक्षण सिकाइ अनुदान, प्रारम्भिक बालकक्षा, विशेष शिक्षा, प्राविधिक धार कोठा तथा स्वीकृत दरबन्दीका अस्थायी/करार गरी १ लाख भन्दा बढी शिक्षकहरु अस्थायी रहेका छन्। अस्थायी प्रकृतिका यी शिक्षकहरु एकातिर स्थायी भएपछि पाइने सेवा सुविधाबाट बञ्चित भएका छन् भने अर्को तिर पेसागत असुरक्षा र अनिश्चितताको पीडामा पिल्सिएका छन्। त्यसैले सरकार र महासंघबीच भएका सहमति वमोजिम सबै खालका अस्थायी शिक्षकलाई एकै खालको सेवा र सुविधा पाउने स्थायी शिक्षकमा रुपान्तर गर्ने ठोस प्रबन्ध यो ऐनले गर्नुपर्छ।

२. विद्यालय कर्मचारीको पेसागत सुरक्षाको सवाल : कार्यालय सहायक र कार्यालय सहयोगी गरी सामुदायिक विद्यालयमा लगभग ३५ हजार विद्यालय कर्मचारी कार्यरत छन्। लामो समय देखि अति न्यून बेतनमा काम गरिरहेका यी कर्मचारीको दरबन्दी स्वीकृत गर्ने र तलवमान निर्धारण गर्ने काम भएको छैन। यस ऐनले विद्यालयका कर्मचारीको तहगत दरबन्दी तोक्यो सहमती वमोजिम तिनलाई स्थायी गर्नुपर्छ। साथै विद्यालय कर्मचारीको पनि शिक्षकको जस्तै सेवा सुविधाको प्रबन्ध हुनुपर्छ।

३. शिक्षण पेसाप्रति आकर्षणको सवाल : शिक्षण पेसामा योग्यतम जनशक्ति प्रवेश गराउन र टिकाउन शिक्षकको सेवा, सुविधा अन्य पेसाको भन्दा आकर्षक बनाइनुपर्छ भनेर विभिन्न आयोगका प्रतिवेदनले बोलेका छन् तर राज्यले यतातिर पटकपटक ध्यान दिएको छैन। शिक्षण पेसाको सेवा, सुविधा अन्य पेसामा आकर्षक गराउनुपर्छ।

४. बढुवाको सवाल : बढुवा सम्बन्धी अहिलेको व्यवस्था परिवर्तन गरेर आवधिक बढुवा (हरेक १० वर्ष) को व्यवस्था हुनुपर्छ। साथै माथिल्लो शैक्षिक योग्यता र लाइसेन्स भएका शिक्षकका लागि तहगत बढुवाको बाटो खोल्नुपर्छ। विद्यालय शिक्षण सेवामा पनि विशिष्ट श्रेणीको व्यवस्था गर्नुपर्छ।

५. अस्थायी अवधि जाणना र निवृत्तीभरणको सवाल : नयाँ शिक्षा ऐन जारी हुनु अघि प्रचलित ऐन कानून वमोजिम स्थायी भएका सबै शिक्षकलाई पुरानै प्रणाली अनुसार निवृत्तीभरण दिने व्यवस्था यो ऐनमा हुन आवश्यक छ।

६. तलवमान र ग्रेडको सवाल : नयाँ ऐनमा शिक्षकको तलव र ग्रेड समान तह र श्रेणीका निजामती कर्मचारीको भन्दा कम हुने छैन भनी लेखिनुपर्छ।

७. सामाजिक सुरक्षा कोषको सवाल : संस्थागत विद्यालयमा काम गर्ने शिक्षक तथा सामुदायिक विद्यालयमा कार्यरत अस्थायी तथा निजीस्रोतका शिक्षकका लागि सामाजिक सुरक्षा कोषको प्रबन्ध हुने कुरा ऐनमा आउनुपर्छ। साथै यो प्रबन्ध लागू गर्न पालिका र जिल्लामा त्यस्ता शिक्षकहरुको नाम सूचीकृत गरी नियमित अनुगमन समेत हुन जरुरी छ।

८. प्रधानाध्यापक व्यवस्थापनको सवाल : ऐनले योग्यता

लक्ष्मीकिशोर सुवेदी

अध्यक्ष
नेपाल शिक्षक महासंघ राष्ट्रिय समिति

पुगेका स्थायी शिक्षकहरुबाट प्रतिस्पर्धा गराएर शिक्षक सेवा आयोगको सिफारिसमा प्रधानाध्यापक नियुक्त गर्ने पद्धतिको विकास गर्नुपर्छ। साथै विद्यालय सञ्चालन सम्बन्धी स्पष्ट अधिकार र उत्तरदायित्व तोकेर बलियो प्रधानाध्यापक रहने कानुनी व्यवस्था गर्नुपर्छ।

९. कार्यसम्पादन मूल्यांकन र शिक्षक सरुवाको सवाल : शिक्षकको कार्य सम्पादन मूल्यांकनको अधिकार शिक्षा सम्बन्धी जिल्ला स्थित कार्यालय (जि. शि. कार्यालय) मा रहनुपर्छ।

१०. द्वन्द्वपीडित तथा पेसागत आन्दोलनको नेतृत्व गरेका शिक्षकको सवाल : लामा प्रयत्न पछि पेसामा पुनर्स्थापित भएका द्वन्द्वपीडित शिक्षक तथा पेसागत आन्दोलनमा लागेर सेवा अवधि टुटेका शिक्षकहरुको बिचको सेवा अवधि नजोर्दैंदा उनीहरु निकै मर्कामा परेका छन्। त्यस्ता शिक्षकको टुटेको सेवा अवधि जोडेर नियमानुसार उपदान वा निवृत्तीभरण दिने व्यवस्था नयाँ ऐनले गर्नुपर्छ।

११. वि.व्य.स.संरचनाको सवाल : देशभरि वि.व्य.स गठनमा एकरूपता कायम गर्न नयाँ शिक्षा ऐनमा अभिभावकको वाहुल्य हुने गरी अभिभावककै अध्यक्षतामा वि.व्य.स.गठन गर्ने प्रबन्ध तोकिनुपर्छ।

१३. शिक्षण काउन्सिलको सवाल : विद्यालयका शिक्षक-कर्मचारीको रजिस्ट्रेशन, तालिम तथा पेसागत विकास लगायतका काम गर्ने गरी ऐनमा शिक्षण काउन्सिलको व्यवस्था गर्नुपर्छ।

१४. पद समायोजनको सवाल : तोकिएको योग्यता भई सोमै प्राथमिक द्वितीय र नि.मा द्वितीयमा भर्ना भएका र त्यहीबाट माथिल्लो श्रेणीमा बढुवा भएका सबै स्थायी शिक्षकलाई समान स्तरको माथिल्लो तहको पदमा समायोजन गर्ने कुरा नयाँ ऐनमा आउनुपर्छ।

१५. दरबन्दी हस्तान्तरणको सवाल : हाल नेपाल सर कारको मातहतमा रहेका शिक्षक दरबन्दी स्थानीय तहमा हस्तान्तरण गरिनु हुँदैन। शिक्षकको तलव-भत्ता र सेवा सुविधा सबै संघको जिम्मामा भएपछि दरबन्दी पनि संघ अन्तर्गत रहनु नै तर्कसंगत हुन्छ।

१६. संविधान प्रदत्त ट्रेड युनियन अधिकारको प्रयोगको विषय : नेपालको संविधानको भाग-३ (मौलिक हक अन्तर्गत) को धारा १८ ले समानताको हक तथा धारा ३४(३) ले श्रमिकको ट्रेड युनियन हकको व्यवस्था गरेको छ। नयाँ शिक्षा ऐनले शिक्षक-कर्मचारीका यी हकलाई निषेध गर्ने प्रयत्न गर्नुहुँदैन।

१७. विभागीय कार्बन्तीको सवाल : अहिलेको विधेयकले शिक्षक-कर्मचारी माथि विभागीय कार्बन्ती (ग्रेड बृद्धि रोक्ने, बढुवा रोक्ने, पेसाबाट वर्खास्त गर्ने जस्ता) को काम समेत स्थानीय तहमा प्रस्तावित गरेको छ। ग्रेड बृद्धि र बढुवा रोक्काको अधिकार जिल्ला शिक्षा अधिकारीमा र सेवाबाट वर्खास्त गर्ने अधिकार शिक्षक सेवा आयोगको परामर्शमा प्रदेश निर्देशनालयको प्रमुख वा शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्रको महानिर्देशकमा रहनु उचित हुन्छ।

१८. संस्थागत विद्यालयका शिक्षकको सवाल : निजी (संस्थागत) विद्यालयका शिक्षकको तलवभत्ता सामुदायिक विद्यालयका शिक्षक सरह हुनुपर्छ।

१९. सेवा प्रवेश उमेर : अहिलेको विधेयकमा शिक्षकको सेवा प्रवेशको उमेर ३५ वर्ष प्रस्ताव भएको छ। यसलाई परिवर्तन गरी ४० वर्ष नै गराउनुपर्छ।

२०. शिक्षक दरबन्दीको व्यवस्था : विद्यालयमा आवश्यक संख्यामा शिक्षक दरबन्दी रहनुपर्छ। यसका लागि आधार भूत तह(१-५) मा प्रधानाध्यापक बाहेक कम्तीमा कक्षागत र आधारभूत तह(६-८) र माध्यमिक तहमा प्रधानाध्यापक बाहेक कम्तीमा विषयगत शिक्षक दरबन्दीको व्यवस्था हुनुपर्छ।

२१. शिक्षकको विदा

२२. शिक्षक अस्पताल तथा उपचारको सवाल

२३. अध्ययन, अनुसन्धानमा आर्थिक सहयोग

२४. फरक सेवा सुविधाका शिक्षक नियुक्त नगर्ने

२५. शैक्षिक प्रशासनमा शिक्षकको सहभागिता

२६. शिक्षकको मर्यादाक्रम निर्धारण गरिनुपर्छ

२७. विद्यालयको अनुमती खारेजी, रद्द वा विद्यालय बन्दको अधिकार

नेपाल शैक्षिक परामर्श संघ Educational Consultancy Association of Nepal (ECAN)

CDO Regd. No. 129/054/055
S.W.C. No. 45167
PAN: 302281712

च. नं. ५४/२०८१/०८२

हार्दिक शुभकामना

शिक्षा तथा विज्ञान प्रविधि क्षेत्रका अनुसन्धानात्मक विषयलाई लक्षित गरी विगत ८ वर्षदेखि प्रकाशन हुँदै आएको फेयर एक्सप्रेस मासिक पत्रिका आफ्नो ८ औं वार्षिकोत्सवको अवसरमा विशेष "विश्वविद्यालय शिक्षा विशेषाङ्क" प्रकाशन गर्न लागिरहेको जानकारी पाउदा हामि अत्यन्तै खुसि छौं। यो महत्वपूर्ण अवसरले शैक्षिक तथा प्राविधिक अनुसन्धान, नवीनतम प्रविधि र वर्तमान शैक्षिक प्रणालीमा भइरहेको विकासको व्यापक जानकारी दिने एक उत्कृष्ट साधनको रूपमा फेयर एक्सप्रेस मासिक पत्रिका रहने छु भन्ने शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।

सत्य र तथ्यमा आधारित सूचनालाई पाठकहरूसम्म पुर्याउने र बदलिँदो सामाजिक र प्राविधिक परिवेशसँग सामञ्जस्य गर्दै, आगामी दिनहरूमा सूचनाको प्रवाहलाई थप आधुनिक र प्रभावकारी बनाउँदै लाने कार्यमा सफलता प्राप्त हुनेछ भन्ने विश्वास व्यक्त गर्दछौं।

शिक्षा तथा विज्ञान प्रविधिको क्षेत्रमा सूचना सम्प्रेषण गर्ने, सही जानकारी उपलब्ध गराउने र अनुसन्धानमूलक जानकारीहरूलाई जनसाधारण सम्म पुर्याउने फेयर एक्सप्रेस मासिकले जिम्मेवारीपूर्ण भूमिका निर्वाह गर्दै आएको र भविष्यमा पनि यसले जन उत्तरदायित्वलाई कायम राख्दै सत्य सूचनाको माध्यमबाट समाजमा योगदान पुर्याउनेछ भन्नेमा हामी पूर्ण विश्वास व्यक्त गर्दछौं।

धन्यवाद।

शेषराज भट्टराई
अध्यक्ष

मिति: २०८१/०७/२९

www.ecan.org.np

CENTRAL OFFICE: Dillibazar (Near Batuleghar), Kathmandu, Nepal, Tel: +977-1-4522267/4521487, E: info@ecan.org.np
ECAN Chitwan: Bharatpur-2, Koshiharpur, Tel: +977-56-521174, E: chitwan@ecan.org.np
ECAN Kaski: Garopatan-4, Pokhara, Tel: +977-61-544216, E: kaski@ecan.org.np
ECAN Laligur: Lalipur@ecan.org.np
ECAN Parbatanchal: Itahari-1, Sunsari, E: parbatanchal@ecan.org.np
ECAN Rupandehi: Rupandehi@ecan.org.np
ECAN Jhapa: Jhapa@ecan.org.np

ierin

Regd. No: 541 | PAN No: 601836732
SWC No.: 41863

Ref No.: 208182015
Date: 12 January 2025

Hearty Congratulations to Fair Express on their 8th Anniversary and best wishes for the Fair International Education Award 2024

On behalf of the International Education Representatives' Initiative of Nepal (IERIN), the umbrella organization and association of education consultancies in Nepal, we extend our heartfelt congratulations to Fair Express on the momentous occasion of their 8th Anniversary.

Fair Express has been a beacon of insight and information in Nepal's education sector. With its dedication to providing relevant, engaging, and valuable content, the magazine has established itself as a trusted resource. It continues to play a pivotal role in shaping the discourse around education and consultancy services in Nepal, advocating for quality and innovation at every step.

We are equally thrilled to support and celebrate their initiative, the "Fair International Education Award 2024", an event recognizing excellence and outstanding contributions within the education sector. Awards like these are vital as they highlight and honor the tireless efforts of individuals and organizations working towards advancing the field of education. As IERIN, we take immense pride in associating with initiatives that contribute to the growth and development of education in Nepal.

Congratulations to the entire team at Fair Express for achieving this significant milestone & extend our best wishes for the Fair International Education Award 2024 and look forward to witnessing the impactful outcomes of this esteemed event.

Warm regards,

ierin

Hemanta Bhattarai
President

International Education Representatives' Initiative of Nepal (IERIN)

नेपाल अन्तराष्ट्रिय शिक्षा प्रवर्द्धक प्रतिनिधि (आइरिन)

Hattisar, Kathmandu, Nepal

T: 977-9851337142; 977-9851313142

E: info@ierin.org; ierin.office@gmail.com | W: www.ierin.org

शैक्षिक परामर्श व्यवसायी संघ, नेपाल (एपक्यान) Educational Professional Consultancy Association of Nepal (EPCAN)

Reg. No.: 38
PAN No.: 620344467

Date: - 24th September, 2024

Prajyol Basnet
President

Hemanta Raj Dulal
Arjun Kumar Basnet
Vice-President

Anil Sharma
General Secretary

Amit Khadka
Secretary

Deepa Lamichhane
Treasurer

Naresh Pd. Sendai
Prajwal Khatri
Madan Upreti
Shankar Phuyal
Santosh Basnet
Executive Member

Warmest Wishes on the 8th Anniversary of Fair Express

Dear Fair Express Team,

On behalf of the entire EPCAN family, I extend our heartfelt congratulations to you on reaching this incredible milestone—your 8th anniversary!

Over the years, Fair Express has been an unwavering voice for education in Nepal, championing the cause of knowledge, awareness, and progress. Your dedication to raising important issues and bringing light to the challenges and successes in the educational sector has been truly commendable. You have not only informed but also inspired educators, students, and communities alike. As you celebrate this special occasion, we acknowledge and appreciate the significant role Fair Express plays in shaping a brighter future for education in Nepal. Your efforts have undoubtedly made a lasting impact, and we are proud to stand by your side in this shared mission of advocating for educational excellence.

We wish Fair Express continued success and growth in the years to come. May you keep raising your voice for education and creating positive change in society. We look forward to many more years of collaboration and shared achievements.

Prajyol Basnet

President

On behalf of the EPCAN Family

हार्दिक शुभकामना

फेयर एक्सप्रेस मासिक ८ वर्ष पूरा गरी
९ औं वर्षमा प्रवेश गरेको सुखद उपलक्ष्यमा उत्तरोत्तर
प्रगतिको कामना सहित हार्दिक मंगलमय
शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।

गणेश शर्मा
अध्यक्ष

एवं समस्त परिवार

Korea Educational Consultancy Association of Nepal

Bagbazar-28, Kathmandu Email us: info@kecan.org.np

www.kecan.org.np

Kamaladi, Kathmandu, Nepal 01-5920199 info@epcan.org.np www.epcan.org.np

त्रिभुवन विश्वविद्यालयको आंगिक क्याम्पस नेपाल कमर्स क्याम्पस एमबीए फाइनान्सको सहनिर्देशक मदन पोखरेलका अनुसार समग्र एमबीए र एमबीएस तर्फका विद्यार्थीको संख्या घटेपनि सेमेस्टर प्रणालीमा आधारित सिमित सिटसंख्या भएका विषयमा भने विद्यार्थीको संख्या सन्तोषजनक नै छ ।

विगतमा नेपाल कमर्स क्याम्पसमा प्रत्येक वर्ष २० हजार को हाराहारीमा विद्यार्थी भर्ना हुने गरेकोमा अहिले घटेर १३ - १४ हजार पुगेको सहनिर्देशक पोखरेल बताउँछन्। उनका अनुसार “विश्वविद्यालय शिक्षामा विद्यार्थीको संख्या घट्नुको मुख्य कारण नेपालको शिक्षणसंस्थाको गुणस्तरमा कमि भएर भन्दा पनि अध्ययन पश्चात रोजगारीको अवसर नहुँदा विद्यार्थी विदेशीयका छन्। विद्यार्थीले उच्च शिक्षाका लागि विदेशका शैक्षिक गन्तव्य रोजेसँगै नेपालमा उच्च शिक्षा अध्ययन गर्ने विद्यार्थीको संख्यामा कमि आएको अवस्था छ।”

उनी भन्छन्, “विश्वविद्यालयले समयमा परीषा लिले र नतिजा प्रकाशन गर्ने गरेसँगै परियोजना कार्यमा आधारित भएर अध्यापन गराउने हो भने विद्यार्थीलाई उच्च शिक्षातर्फ आकर्षण गर्न सकिन्छ। शैक्षिक गुणस्तरमा सुधार गर्दै विद्यार्थीलाई नेपालमै पढ्ने वातावरण बनाउन उच्च शिक्षातर्फ एउटा कक्षामा ३० देखि ३५ जना विद्यार्थीलाई मात्र राखेर अध्यापन गराउनुपर्ने हुन्छ। शैक्षिक गुणस्तर लाई विश्वविद्यालय र कलेजस्तरबाट पनि नियमन गर्न आवश्यक छ। विद्यार्थीको सिकाइ उपलब्धि को मूल्यांकन विधिमा नै परिवर्तन गर्न आवश्यक छ।”

विश्वविद्यालयको छात्रवृत्ति वितरण प्रणालीलाई प्रभावकारी बनाउन विद्यार्थीलाई निश्चित मापदण्डको आधारमा छात्रवृत्ति प्रदान गरेर आकर्षण गर्न सकिने उनको बुझाइ छ।

उच्च शिक्षाको गुणस्तर भन्दा पनि विद्यार्थी किन विदेशीयका छन्? यसको समाधानको उपायका विषयमा चासो दिएर सरकारले योजना बनाउनुपर्ने तर्फ सरोकार वालाले सुझाव दिएका छन्। शिक्षा मन्त्रालयको तथ्यांक अनुसार उच्च शिक्षामा हालको कुल विद्यार्थी भर्ना दर १३ प्रतिशतको हाराहारीमा मात्रै छ। उच्च शिक्षाको लागि विभिन्न नीतिनियम भएपनि प्रभावकारी रुपमा कार्यान्वयन भने हुन सकेको अवस्था छैन।

मन्त्रालयको तथ्यांक अनुसार हाल देशभर ११ वटा विश्वविद्यालय र ६ वटा प्रतिष्ठानका १४०७ वटा क्याम्पसहरू सञ्चालनमा छन्। यसमा ९८ वटा आंगिक, ५३२ वटा सामुदायिक तथा ७७७ वटा निजी क्याम्पस समावेश छन्। पछिल्लो समय यी क्याम्पसमा रहेका विद्यार्थी भर्नाको सिटसंख्या पूरा हुन सकेको अवस्था छैन। विगतमा आकर्षणको केन्द्रमा रहेका हेल्थसाइन्स,

इन्जिनियरिङ, व्यवस्थापन र सूचना प्रविधि तर्फका विषय अध्यापन हुने कलेजमा नै विद्यार्थीको भर्नादर घट्दो क्रममा छ।

शिक्षाविद् धनञ्जय शर्माका अनुसार हाम्रो उच्च शिक्षाले प्रत्येक वर्ष बेरोजगार मात्रै उत्पादन गर्ने काम गरेको छ। “अहिलेको शैक्षिक कार्यक्रमले हाम्रो श्रमबजारको माग तथा आवश्यकतालाई सम्बोधन नै गर्न सकेको छैन।”, उनले भने, “विद्यार्थी विदेश पलायन हुनुको पछाडि गुणस्तरिय शिक्षा नहुनु र व्यवसायिक शिक्षातर्फ सरकारले ध्यान नदिनु प्रमुख कारक हो।”

कक्षा १२ उत्तीर्ण गरेका विद्यार्थीले उच्च शिक्षा अध्ययनका लागि स्वदेशी शिक्षण संस्था भन्दा पनि विदेशी विश्वविद्यालयको सम्बन्धनमा नेपालमा सञ्चालित कलेजलाई आफ्नो उच्च शिक्षाको शैक्षिक गन्तव्य बनाएको अवस्था पनि छ। जसले नेपालका विश्वविद्यालयले आफ्नो शिक्षा प्रणालीमा नै परिवर्तन गर्नुपर्ने संकेत देखापरेको छ। गत वर्ष त्रिभुवन विश्वविद्यालयमा विद्यार्थीको आकर्षणको केन्द्र मानिएका व्यवस्थापन संकायका बीबीए, बीएचएम, बीबीएम लगायतका विषय अध्ययन गर्ने विद्यार्थीको लागि निर्धारण गरिएको कोटा पुरा हुन सकेन।

पछिल्लो समय विदेश अध्ययनका लागि दैनिक ३ सय जनाले विदेश अध्ययन अनुमतिपत्र (एनओसी) लिने गरेका छन्। नेपालमा रोजगार पाएका पनि अध्ययनको नाममा विदेश जाने गरेका छन्। नेपालमै दक्ष कामदार को रुपमा मानिएका इन्जिनियरिङ, नर्स, डाक्टरहरू पनि अध्ययनको बहानामा विदेशिएको अवस्था छ। राजनीतिक दाउपेच, सोर्सफोर्सका आधारमा अवसर दिने प्रचलन बन्द भइ विश्वविद्यालयमा राजनीतिक प्रभाव बन्द नभएसम्म विश्वविद्यालय शिक्षामा सुधारको संकेत देखा नपर्ने सरोकारवालाको बुझाइ रहेको छ।

नेपालमा अध्यापन नहुने विषयमा विद्यार्थी विदेशीनुलाई स्वभाविक रुपमा मानिए पनि राज्यले शिक्षा, स्वास्थ्यको

उचाइ र रोजगारीको अवसरको सुनिश्चितता नगरेसम्म विद्यार्थी विदेशीने दरमा कमी नआउने सरोकारवालाको राय छ।

उच्च शिक्षालय तथा माध्यमिक विद्यालय संघ नेपाल (हिसान)का अध्यक्ष रमेश शिलवालका अनुसार विश्वविद्यालय शिक्षा धरासायी हुनुको प्रमुख कारण हाम्रो शैक्षिक गुणस्तर भन्दा विद्यार्थीले नेपालमा “पढ्दै कमाउँदै” गर्ने वातावरण बन्न नसक्नु नै हो। “नेपालबाट प्रत्येक वर्ष ठूलो संख्यामा विद्यार्थी विदेश अध्ययनमा जाने गरेका छन्। उनीहरू अध्ययनको बहानामा रोजगारीका लागि विदेश गएका हुन्। सरकारले यसलाई नियन्त्रण गर्न नीतिगत रुपमा नै पहल गर्न आवश्यक छ। विद्यार्थीलाई नेपालमै अध्ययन गरेर रोजगारीको अवसर सिर्जना गर्न आवश्यक छ,” उनले भने “विश्वविद्यालयमा मागवण्डाको राजनीति र समग्र प्रणाली सुधार नै इच्छा शक्ती भएको नेतृत्व चाहिन्छ। नेपाललाई शैक्षिक केन्द्रको रुपमा विकास गर्न ठोस योजनासहित अघि बढ्नुपर्ने आवश्यकता छ।”

यस्तै विश्वविद्यालय शिक्षा सुधारका विषयमा त्रिभुवन विश्वविद्यालयका पूर्व उपकुलपति केदारभक्त माथेमा भन्छन्, “नेपालको विश्वविद्यालय शिक्षामा नयाँ ज्ञान तथा प्रविधिको विकास भएन। नेपालको उच्च शिक्षामा झण्डै ८० प्रतिशत विद्यार्थी त्रिभुवन विश्वविद्यालयमा मात्रै पढ्छन्। यसलाई कमजोर पक्षका रुपमा लिनुपर्छ। राष्ट्रका उच्चशिक्षा पढ्ने विद्यार्थीमध्ये ८० प्रतिशतले एउटै पाठ्यक्रम पढ्ने, एउटै पाठ्यपुस्तक पढ्ने, एउटै परीक्षा दिने गर्दा शिक्षामा नयाँपन वा नयाँ ज्ञानको सिर्जना (इनोभेसन) कसरी आउँछ र? यो कुरा मैले विगतदेखि नै उठाउँदै आएको छु। म उपकुलपति हुँदाखेरि पनि विर ढाट्नको महेन्द्र मोरङ र पोखराको पृथ्वीनारायण क्याम्पसलाई बिस्तारै विकास गर्दै छुट्टै विश्वविद्यालय सिर्जना गर्नुपर्छ भन्ने ध्येय थियो। यो अनुसार हाम्रो योजना पनि बनेको थियो। अगाडि पनि बढेको थियो। पछि सरकारले पूर्वाञ्चल र पोखरा विश्वविद्यालय ल्याउने निर्णय गर्‍यो। अनि हाम्रो योजना तुहियो। मैले त्रिभुवन विश्वविद्यालयसँग रिस गरेको होइन। यो मैले पढेको, पढाएको र नेतृत्व गरेको ठाउँ हो। तर, एउटै विश्वविद्यालयले यत्रो ठूलो संख्यामा विद्यार्थी जमात राख्दा नयाँपन, इनोभेसनलाई निरुत्साहित गरिरहेको छ। जसले गर्दा विद्यार्थीलाई आकर्षित गर्न सकिरहेको अवस्था छैन।”

प्रत्येक वर्ष ६० अर्ब भन्दा माथी नेपाली रकम विदेशी शिक्षाको नाममा बाहिरिने गरेको छ। एकातिर नेपालका शिक्षणसंस्था विद्यार्थी अभावमा धरासायी हुने अवस्थामा छन् भने अर्को तर्फ उच्च शिक्षा अध्ययनकै लागि विद्यार्थी विदेशिएको अवस्था छ। विद्यार्थीको कक्षा १० र १२ मा उत्तीर्ण दर घट्नु र उत्तीर्ण भएका मध्येबाट पनि उच्च शिक्षा अध्ययनको विकल्पको रुपमा विदेशी शिक्षण संस्थालाई रोज्नु नै नेपालका विश्वविद्यालय धरासायी हुने अवस्था सिर्जना हुनु हो। अहिले आईटी, म्यानेजमेन्ट, लिबरल आर्ट्स, इन्जिनियरिङका विधामा विद्यार्थी अध्ययन गर्न जाने क्रम बढ्दो छ। यो विकराल अवस्थाबाट माथी उठ्न राज्यले नयाँ नीति बनाउनुपर्छ।

विश्वविद्यालय शिक्षा सुधारका सन्दर्भमा विज्ञको सुझावको आधारमा तयार गरिएका केहि मुलभुत विषय

- १) स्वायत्त र राजनीतिमुक्त विश्वविद्यालय
- २) विद्यार्थीको हितमा काम गर्ने राजनीति मुक्त जिम्मेवार स्ववियु
- ३) कक्षा कोठामा सिमित विद्यार्थीसंख्या र परियोजनामा आधारित शिक्षा
- ४) सीप विकास र रोजगारमूलक शिक्षा प्रणाली
- ५) खोज तथा अनुसन्धालाई प्राथमिकता, पाठ्यक्रमको समयानुकूल परिमार्जन, विश्वविद्यालय नियमन आयोगको नीतिगत व्यवस्था

साल्ट ट्रेडिङ कर्पोरेशन लिमिटेड

द्वारा प्रवर्द्धित

SIT ग्याँस

तौल पूर्ण, सुरक्षा सम्पूर्ण

ISI स्ट्याण्डर्डको भित्र बाहिर रबर कोट नै बीचमा स्टिलको जाली भएको ३ तहको होचोपड्डो

उच्च गुणस्तरको रेगुलेटर

पुखः प्रयोग गर्न न सकिने प्लास्टिक सिल भएको डिजिटल

कम्प्युटर प्रविधिकाले चल्ने प्लानेट, तौलमा रोक्ने आना द्रव्य हुन्छ

साल्ट ट्रेडिङ समूहका उत्कृष्ट खाद्य बस्तुहरू

शैक्षिक परामर्श व्यवसायीलाई नियमन गर्दै सरकार भ्रामक विज्ञापनको पछि नलाग्ने विज्ञको सुभाष

शैक्षिक परामर्श व्यवसायीलाई नियमन गर्न सरकारले नीति अस्तित्वमा ल्याएको छ। पछिल्लो समय नेपालमा विभिन्न सामाजिक सञ्जाल मार्फत “आकर्षक अफर” भन्दै विभिन्न फेक विज्ञापन तथा भिडियोहरू देखिन थालेपछि त्यसलाई नेपाल सरकार शिक्षा मन्त्रालयले नियमन गर्ने जनाएको हो।

शिक्षा मन्त्रालयबाट अनुमति नलिई शैक्षिक परामर्श व्यवसायीले मनलाग्दी रूपमा भ्रम सृजना गर्ने खालको सन्देश प्रवाह गर्ने काम गरेको भन्दै मन्त्रालयले यस्ता सामग्री भ्रामक र व्यावसायिक आचरण विपरीत भए संस्थाको दर्ता नै खारेज गर्ने चेतावनी दिएको छ। बर्सेनि हजारौं विद्यार्थी उच्च शिक्षाको लागि बिदेशिँदा अर्थतन्त्रमा भार साथै समाजमा दीर्घकालीन भार पनि पर्ने पुगेको भन्दै मन्त्रालयले यसमा पनि कडाइ गर्ने जनाएको छ।

“सामाजिक सञ्जालमा विदेश अध्ययनलाई जोडेर भ्रामक सामग्री, नेपालमा अब केही अवसर नभएकाले विदेश जानुपर्छ भन्ने निराशाजनक सन्देश दिने भिडियो पनि देखिएको र त्यस्ता सामग्री एकदुई वटा मात्र भएको भए सीधै कारबाही गर्न सकिन्थ्यो। ठूलै मात्रामा टिकटक, रीलजस्ता सामग्री देखिएपछि यस विषयमा हामीले चासो दिएका हौं।” मन्त्रालयको शैक्षिक परामर्श तथा प्रमाणीकरण शाखाका प्रमुख सेमन्तराज कोइरालाले भने।

परामर्शदाता संस्थाहरूको संगठन नेपाल शैक्षिक परामर्श संघ (इव्यान) का अध्यक्ष शेषराज भट्ट राईले पनि यस्ता भ्रामक सूचना व्याप्त भएपछि आफूहरू समेतले शिक्षा मन्त्रालयलाई यस्तो कदम चाल्न सुझाव दिएको बताए। अध्यक्ष भट्ट राई भन्छन्, “हाम्रो नवीकरण भएका २२४ परामर्शदाता कम्पनीबाहेक पनि सयौं अन्य स-साना कन्सल्टेन्सिहरू अनौपचारिक रूपमा सञ्चालन भएका छन् त्यहाँबाट समस्या देखिएको हो। यसलाई नियन्त्रण गर्न आवश्यक छ।”

उच्च शिक्षाका नाममा नेपालबाट अबैध रुपैयाँ विदेश जाने गरेको तथ्यांक छ। नेपालमा परामर्श दिने संस्थाहरूले आफ्नो संस्थाको फाइदाको लागि भ्रामक विज्ञापन गर्दै विद्यार्थी विदेश पठाएको अधिकारीहरू बताउँछन्। आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा नेपालबाट विदेश अध्ययन गर्न जानेहरूमध्ये १९ लाख ९३ करोड रुपैयाँ बाहिरिएको नेपाल राष्ट्र बैंकको विवरण छ। यो अघिल्लो वर्षको भन्दा करिब एक चौथाइको वृद्धि हो। पछिल्ला दुई वर्षमा यस्तो कारोबार एक लाख रुपैयाँभन्दा माथि रहेको नेपाल राष्ट्र बैंकले जनाएको छ।

विदेश अध्ययनमा जान चाहने विद्यार्थीले नेपाल सरकार शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालयले विदेश अध्ययनमा जानका लागि बनाएको आवश्यक मापदण्ड पुरा गरेर मात्र विदेशी विश्वविद्यालयमा भर्ना हुनुपर्छ। मन्त्रालयका अनुसार सम्बन्धित विषयमा विदेश अध्ययन अनुमतिपत्र (नो अब्जेक्सन लेटर, एनओसी) लिएर मात्र जानुपर्ने हुन्छ।

विद्यार्थीले नेपालको विश्वविद्यालय शिक्षा रोजेपछि जडिने नसकेको र अध्ययन पश्चात अवसरको सुनिश्चितता नभएको कारण आफूहरू विदेशीनु परेको बताउँदै आएका छन्।

शैक्षिक परामर्श व्यवसायीले विद्यार्थी लक्ष्यमा लागेर भन्दा पनि भविष्यसँग जोडिएको विषय भएकाले त्यहाँको भौतिक, शैक्षिक वातावरण र अध्ययन पश्चात रोजगारीको अवसरको विषयमा सम्पूर्ण जानकारी लिएर मात्र अध्ययन गर्न जान सुझाव दिएका छन्।

फेरिदै गन्तव्य

कक्षा १२ उत्तीर्ण गरेका विद्यार्थीहरू उच्च शिक्षा अध्ययन गर्न विदेश अध्ययनमा जाने गरेका छन्। उच्च शिक्षा र उच्चतम भविष्यको खोजीमा प्रत्येक वर्ष हजारौं विद्यार्थी अस्ट्रेलिया, यूके, क्यानडा, अमेरिका, युरोप, जापान, न्यूजील्यान्ड जस्ता देशहरूमा जाने गरेका छन्। उच्च शिक्षासँगै सुरक्षित भविष्य निर्माणका लागि यी देशहरू विद्यार्थीको रोजाईमा पर्ने गरेका छन्। प्रत्येक वर्ष सम्बन्धित देशको भिसा पोलिसीको आधारमा विद्यार्थीको भिसामा पनि परिवर्तन हुने गरेको छ।

गत वर्ष ६६ देशमा ९४ विषय अध्ययनका लागि शिक्षा मन्त्रालयले एनओसी प्रदान गरेको तथ्यांक छ। २०८० साउनदेखि ०८१ असार मसान्तसम्म सबै भन्दा बढी जापानका लागि ३४ हजार ७३९ जनाले वैदेशिक अध्ययन अनुमतिपत्र लिएको शिक्षा मन्त्रालयले जनाएको छ। जापानपछि नेपाली विद्यार्थीका आकर्षणमा क्रमशः क्यानडा,

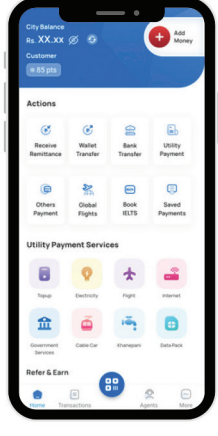
अस्ट्रेलिया, बेलायत, अमेरिका, दक्षिण कोरियालगायत परेको देखिन्छ।

नेपाली विद्यार्थी विदेश अध्ययनमा जानका दैनिक ३ सयको हाराहारीमा “नो अब्जेक्सन लेटर” (एनओसी) लिने गरेको शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालयले जनाएको छ। पछिल्लो समय अस्ट्रेलिया सरकारले विद्यार्थी भिसामा परिवर्तन गरेको छ। २०२४ डिसेम्बर १९ देखिनै लागू हुने गरी एमडी १११ भिसा लागू गरेको छ।

यस भन्दा पहिला लागू गरिएको मन्त्रीस्तरीय निर्देशन १०७ लाई प्रतिस्थापन गर्दा १,२ र ३ भनेर देशको प्राथमिकताका अनुसार भिसा दिने गरेकोमा अहिले परिवर्तन गरेर देशको प्राथमिकताको आधारमा नराखि हरेक देश र हरेक कोर्सहरूलाई एउटै स्तरमा राखिएको छ। तर यो व्यवस्थाले भाषाको मापदण्ड र देखाउनुपर्ने आर्थिक आम्दानीलाई भने कुनै परिवर्तन गरेको छैन।

बाँकी पृष्ठ....

Our Services :

- Remittance Receive (with exclusive cashbacks)
- International Flight Bookings
- IELTS Bookings
- Many More....

01-4533527
citypaydigital
citypay_wallet
citywallet.com.np
citypay
City Wallet Private Limited

हार्दिक शुभकामना

फेयर एक्सप्रेस मासिक ८ वर्ष पूरा गरी ९ औं वर्षमा प्रवेश गरेको सुखद उपलक्ष्यमा उत्तरोत्तर प्रगतिको कामना सहित हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।

रमेश देवकोटा
अध्यक्ष, जालसान एवं प्रबन्ध निर्देशक
ओपन भिजन एजुकेशन फाउन्डेसन

Lekhnamarg, Thamel, Kathmandu
info@openvision.edu.np
01-4518788, 9851121242
openvision.edu.np

हार्दिक शुभकामना

फेयर एक्सप्रेस मासिक ८ वर्ष पूरा गरी ९ औं वर्षमा प्रवेश गरेको सुखद उपलक्ष्यमा उत्तरोत्तर प्रगतिको कामना सहित हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।

किशोर तिवारी
अध्यक्ष, एड्वेन्चर

धर्म समस्त सुभाङ्गी एजुकेशनल कन्सल्टेन्सी परिवार

Bagbazar, Kathmandu, Nepal
info@shubhangi.edu.np
985-1084353
shubhangi.edu.np

स्टडीलेन इन्टरनेशनलका कार्यकारी निर्देशक विनोद थापाले अहिले विद्यार्थीको शैक्षिक गन्तव्य परिवर्तन हुँदै गर्दा विद्यार्थीले आफ्नो योजना र क्षमता अनुसारको शैक्षिक गन्तव्य छनोट गर्न सुझाव दिए। उनले भने, “पछिल्लो समय विद्यार्थीको आकर्षण भएको मुलुक अष्ट्रेलियाले विद्यार्थी भिसामा कडाइ गरेसँगै आवश्यक मापदण्डहरू बढेको अवस्था छ। यस्तो अवस्थामा विद्यार्थीका लागि क्यानडा र युके जस्ता विश्वकै उत्कृष्ट विश्वविद्यालय भएका मुलुक विकल्प हुन सक्छन्।”

नेपालबाट ६६ मुलुकमा अध्ययन गर्न जान विद्यार्थीले शिक्षा विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालयबाट एनओसी लिएका छन्।

किन विदेशिँदै छन् विद्यार्थी ?

शिक्षा क्षेत्रका सरोकारवाला विद्यार्थी अध्ययनका लागि मात्रै नभएर अवसरको खोजिमा विदेशिँदै बढेका छन्। उनीहरूले विद्यार्थीलाई उच्च शिक्षासँगै आर्थिक रुपमा काम गर्दै पढ्नका लागि पूर्व तयारीका साथ सिप सिकेर मात्र विदेश अध्ययनमा जान सुझाव दिएका छन्।

उनीहरू नेपालको विश्वविद्यालय शिक्षामा देखिएका समस्या, शिक्षण संस्थामा राजनीतिक प्रभाव, अध्ययन पश्चात रोजगारीको अवसर नहुनुले पनि विद्यार्थी र अभिभावकको विदेश मोह बढेको बताउँछन्।

नेपाल शैक्षिक परामर्श संघ (इक्वा) का निवर्तमान अध्यक्ष प्रकाश पाण्डेले गुणस्तरीय शिक्षा र सुरक्षित भविष्यको खोजिमा विद्यार्थी विदेश अध्ययनमा गएको बताए। उनका अनुसार, “सरकारले विदेश अध्ययनका विषयमा स्पष्ट नीति अस्तित्वमा नराखेको कारण विद्यार्थीले समस्या भोग्नुपरेको छ। विद्यार्थी कतिपय अवस्थामा नेपालमा पनि पढ्न नचाहेको र विदेशमा पनि भिसा नपाएका कारण अन्योलनमा परेका छन्। विद्यार्थी सुरक्षित भविष्यको खोजिमा विदेशीयका हुन्। उनीहरू रहरले भन्दा पनि अवसरको खोजिमा विदेशमा उच्च शिक्षा हासिल गर्न गएका हुन् भन्ने बुझ्न जरुरी छ।”

नेपालको शिक्षा प्रणालीमा देखिएको लापर्बाही, परिवारले विद्यार्थी माथि राखेको सपना, शिक्षण संस्थामा राजनीतिक प्रभाव, अध्ययन पश्चात रोजगारीको अवसरको कमी वा चाहेको जस्तो गुणस्तरीय शिक्षाको अभावको कारण विदेश अध्ययनमा जाने विद्यार्थीको संख्या बढेको जानकारीहरू बताउँछन्।

अध्ययनका लागि विदेश जानेको संख्या बढेका कारण उच्च शिक्षा प्रादायक नेपाली शिक्षण संस्थामा विद्यार्थी अभाव भएको शिक्षा मन्त्रालयका सहसचिव कमलप्रसाद पोखरेलले बताए। उनले भने, “विद्यार्थी विदेश जानुमा सामाजिक, आर्थिक, रोजगारीका कारण पनि होलान् तर यहाँको पढाइको गुणस्तर सुधार गरेर पनि त्यसलाई रोक्नसक्ने अवस्था भने छैन। रोजगारीको अवसर पनि सृजना गर्न सक्नुपर्छ।” पढाइसँगै काम पनि गर्न पाइने भएकाले धेरै विद्यार्थीमा विदेश आकर्षण देखिएको बुझाइ सरोकारवालाको छ।

काठमाडौँ विश्वविद्यालय शिक्षाशास्त्र संकायका डिन प्रा.डा. बालचन्द्र लुइटेलका अनुसार विश्वविद्यालय शिक्षालाई राम्रो बनाउनुपर्छ भन्ने विषयमा सरकारले ध्यान

दिनुपर्छ। देशको शिक्षा नीति समायुक्त बनाउनुपर्छ। पढाइसँगै काम पनि पाइने भएपछि अभिभावकले पनि विदेश पठाउन सम्पत्ति नै बेचेर भएपनि आफ्नो सन्तानको भविष्यका लागि लगानी गर्दै आएका छन्। सरकार र विश्वविद्यालयहरूले पनि विद्यार्थीलाई स्वदेशमै आकर्षित गर्ने कुनै योजना ल्याउन सकेका छैनन्।

विदेश अध्ययनमा जानुअघि विद्यार्थीले ध्यान दिनुपर्ने कुराहरू

१. विद्यार्थीले विदेश अध्ययनमा जानुपूर्व शैक्षिक परामर्शदाताकोमा गई त्यहाँको विश्वविद्यालय क्याम्पसको शैक्षिक वातावरण र भिसा प्रोसेसिङको बारेमा परामर्श लिनुपर्छ। जसका लागि अनुभवी दक्ष र विश्वासिलो परामर्शदाता छनोट गर्नुपर्छ।

२. नेपाल सरकार शिक्षा मन्त्रालयमा दर्ता भई सञ्चालनमा आएको र धेरै विद्यालय र विश्वविद्यालयसँग

समन्वय भएको परामर्शदाता संस्था छनोट गर्नुपर्छ अन्यथा ठगीने डर हुन्छ।

३. आफू अध्ययन गर्न जाने देश, शिक्षणसंस्था र विषयको बारेमा रिसर्च गर्नुपर्छ। त्यहाँको संस्कृति, चालचलन, जीवनशैलीको विषयमा बुझेर आवश्यक सिप र ज्ञान लिएर मात्र अध्ययनका लागि जानु उपयुक्त हुन्छ।

४. आफ्नो रोजाइको विषय अध्यापन हुने कलेज वा विश्वविद्यालयमा छनोट गर्दा भविष्यको योजना अनुसार मिल्छ कि मिल्दैन ध्यान दिनुपर्छ।

५. विद्यार्थीले अभिभावकको आर्थिक अवस्थालाई मध्यनजर गरेर मात्र देश र शिक्षणसंस्था छनोट गर्नुपर्छ।

६. भाषागत दक्षता हासिल गरेर र आर्थिक समय कामका लागि आवश्यक पर्ने सीप सिकेर मात्र विदेश अध्ययनमा मात्र जानु उपयुक्त हुन्छ।

७. विद्यार्थीले अध्ययन पश्चात दक्षता हासिल गर्ने उद्देश्य राख्नुपर्छ।

८. नेपालमा परामर्श व्यवसाय सञ्चालन गरी विद्यार्थीलाई लामो समयदेखि परामर्श सेवा प्रदान गर्दै आएका धेरै भन्दा धेरै व्यवसायीहरूबाट परामर्श लिएर इच्छाएको ठाउँमा अध्ययनका लागि जानुपर्छ।

९. विदेश अध्ययनमा जाने विद्यार्थीले त्यहाँको शिक्षणसंस्था र विश्वविद्यालयसँग सिधा सम्पर्क भएका परामर्श व्यवसायीबाट परामर्श लिई आवश्यक कागजपत्र तयार गरेर भिसा आवेदन गर्नुपर्छ।

१०. विदेश अध्ययनमा जाँदैमा सबै कुरा पाइन्छ र सहज हुन्छ भन्ने धारणा राख्नुहुँदैन, विदेशमा गएर पाइने काम, बसोवास, पढ्ने शिक्षणसंस्थाले दिने सुविधाको बारेमा राम्रोसँग बुझेर मात्र जानुपर्छ।

हार्दिक शुभकामना

फेयर एक्सप्रेस मासिक ८ वर्ष पूरा गरी ९ औं वर्षमा प्रवेश गरेको सुखद उपलक्ष्यमा उत्तरोत्तर प्रगतिको कामना सहित हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

STUDYLANE INTERNATIONAL

बिनोद थापा
प्रबन्ध निर्देशक

एवं समस्त स्टडीलेन परिवार

Putalisadak, Kathmandu, Nepal
info@studylanenepal.com
+977-1-5333088, 5333107
studylanenepal.com

हार्दिक शुभकामना

फेयर एक्सप्रेस मासिक ८ वर्ष पूरा गरी ९ औं वर्षमा प्रवेश गरेको सुखद उपलक्ष्यमा उत्तरोत्तर प्रगतिको कामना सहित हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

चन्द्र बिलास पोखरेल (वाइपि)
प्रिन्सिपल

एवं समस्त सेन्ट्रल कलेज परिवार

JAPAN AUSTRALIA S. KOREA
CANADA UK USA DENMARK EUROPE INDIA
IELTS/PT/TOEFL/SAT/आपनि/कोरियन/ENGLISH
Study in Nepal BHM BIM BBS Central Model College Affiliated to TU

Chitwan, Nepal
admission@centralcollege.com.np
056-594273
centralcollege.com.np

हार्दिक शुभकामना

फेयर एक्सप्रेस मासिक ८ वर्ष पूरा गरी ९ औं वर्षमा प्रवेश गरेको सुखद उपलक्ष्यमा उत्तरोत्तर प्रगतिको कामना सहित हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

भवनाथ हुमागाई
सचिव, इक्वा एवं प्रबन्ध निर्देशक
सर्वसेवा एट्रोड स्टडी

STUDY IN JAPAN AUSTRALIA

Bagbazar-28, Kathmandu,
jebhaba@sasc.edu.np
01-5344021
sasc.edu.np

हार्दिक शुभकामना

फेयर एक्सप्रेस मासिक ८ वर्ष पूरा गरी ९ औं वर्षमा प्रवेश गरेको सुखद उपलक्ष्यमा उत्तरोत्तर प्रगतिको कामना सहित हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

STUDY ABROAD

सूर्य बहादुर डाँगी
कार्यकारी निर्देशक

एवं समस्त युरो एसिया परिवार

EURO-ASIA
Education Consultancy

📍 | Lainchaur, Kathmandu, Nepal
☎ | 01-4544416, 4544423

हार्दिक शुभकामना

फेयर एक्सप्रेस मासिक ८ वर्ष पूरा गरी ९ औं वर्षमा प्रवेश गरेको सुखद उपलक्ष्यमा उत्तरोत्तर प्रगतिको कामना सहित हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

बिकल्प राज पोखरेल

Study Aboard

📍 New Baneshwor, Kathmandu, Nepal
✉ info@wrieducation.com
☎ 01-4580322, 9801133995
🌐 wrieducation.com

हार्दिक शुभकामना

फेयर एक्सप्रेस मासिक ८ वर्ष पूरा गरी ९ औं वर्षमा प्रवेश गरेको सुखद उपलक्ष्यमा उत्तरोत्तर प्रगतिको कामना सहित हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

STUDY ABROAD

सुधीर राज खड्का
प्रबन्ध निर्देशक

एवं समस्त सायोन इन्टरनेसनल परिवार

📍 Bagbazar, Kathmandu, Nepal
✉ info@sayon.com.np
☎ 985-1166486
🌐 sayon.com.np

हार्दिक शुभकामना

फेयर एक्सप्रेस मासिक ८ वर्ष पूरा गरी ९ औं वर्षमा प्रवेश गरेको सुखद उपलक्ष्यमा उत्तरोत्तर प्रगतिको कामना सहित हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

Our Services

STUDY ABROAD
Australia | New Zealand | UK | USA | Canada
TEST PREPARATION
IELTS | PTE | SAT
SUPPORT SERVICES
OSHC | Travel Arrangement | Airport Pickup
Accommodation | Visa & Migration Advice

महेशबाबु तिमल्सिना
सिईओ

एवं समस्त कंगारू एजुकेशन फाउन्डेसन परिवार

📍 Putalisadak, Kathmandu, Nepal
✉ info@kangarooedu.com
☎ +977-1-5333088, 5333107
🌐 kangarooedu.com

हार्दिक शुभकामना

फेयर एक्सप्रेस मासिक ८ वर्ष पूरा गरी ९ औं वर्षमा प्रवेश गरेको सुखद उपलक्ष्यमा उत्तरोत्तर प्रगतिको कामना सहित हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

गोविन्द खनाल
प्रबन्ध निर्देशक

Study
**IELTS &
Japanese
Language**

Study Abroad
• Australia • USA
• Canada • UK

एवं समस्त क्लिक एजुकेशन परिवार

Ph.: 01-4535305, 9851187505
Address: Putalisadak-29, Kathmandu, Nepal
info@clickiedu.com | www.clickiedu.com

हार्दिक शुभकामना

फेयर एक्सप्रेस मासिक ८ वर्ष पूरा गरी ९ औं वर्षमा प्रवेश गरेको सुखद उपलक्ष्यमा उत्तरोत्तर प्रगतिको कामना सहित हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

विमन कार्की
प्रबन्ध निर्देशक

एवं समस्त एल्मिरा एजुकेशन परिवार

Putalisadak-30, Starmall 3rd Floor, Kathmandu, Nepal
01-4012606, 4012607 | info@elmiranepal.com
www.elmiranepal.com | www.facebook.com/ElmiraInternational

हार्दिक शुभकामना

फेयर एक्सप्रेस मासिक ८ वर्ष पूरा गरी ९ औं वर्षमा प्रवेश गरेको सुखद उपलक्ष्यमा उत्तरोत्तर प्रगतिको कामना सहित हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

फिलिप डिसी
प्रमुख कार्यकारी अधिकृत

STUDY IN

UK | USA | Australia | Canada
IELTS | PTE Preparation Classes

एवं समस्त राइटपथ परिवार

Head Office: Putalisadak, Kathmandu
Toll Free Number: NTC - 18105000345 | NCELL - 18102000345
Branch Office: Baneshwor | Lalitpur | Chitwan | Dang | Hetauda | Butwal | Dhankuta
International Office: UK | India

हार्दिक शुभकामना

फेयर एक्सप्रेस मासिक ८ वर्ष पूरा गरी ९ औं वर्षमा प्रवेश गरेको सुखद उपलक्ष्यमा उत्तरोत्तर प्रगतिको कामना सहित हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

अचि थपे
निर्देशक

एवं समस्त न्यूटोनियन परिवार

📍 Gyaneshwor, Pashupati Marga
✉ iadmission@newtonian.com.np
☎ 01-4544346, 4523894
🌐 newtonian.com.np

हार्दिक शुभकामना

फेयर एक्सप्रेस मासिक ८ वर्ष पूरा गरी ९ औं वर्षमा प्रवेश गरेको सुखद उपलक्ष्यमा उत्तरोत्तर प्रगतिको कामना सहित हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।

सन्दीप श्रेष्ठ
प्रिन्सिपल

एवं समस्त परिवार

Study at

BSc. CSIT | BBS | BSW | BCA

Samridhi College
(T.U. Affiliated)
Lokanthali-1, Bhaktapur

Ph.: +977-01- 6636700
Address: Lokanthali, Bhaktapur, Nepal
info@samridhicollege.edu.np
samridhicollege.edu.np

हार्दिक शुभकामना

फेयर एक्सप्रेस मासिक ८ वर्ष पूरा गरी ९ औं वर्षमा प्रवेश गरेको सुखद उपलक्ष्यमा उत्तरोत्तर प्रगतिको कामना सहित हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।

इश्वर बहादुर गुरुङ
प्रिन्सिपल

एवं समस्त परिवार

+2 Courses

SCIENCE | MANAGEMENT | HUMANITIES

MOLISS
Moonlight Secondary School

Ph.: 01-5408618, 5408754, 5408746
Address: Kumaripati, Lalitpur
info@molihss.edu.np
www.molihss.edu.np

हार्दिक शुभकामना

फेयर एक्सप्रेस मासिक ८ वर्ष पूरा गरी ९ औं वर्षमा प्रवेश गरेको सुखद उपलक्ष्यमा उत्तरोत्तर प्रगतिको कामना सहित हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।

KATHMANDU
WORLD SCHOOL

ई. डा. मिथिलेश कुमार ठाकुर
अध्यक्ष, व्यवस्थापन समिति

एवं समस्त स्कूल परिवार

Gundu, Bhaktapur, Nepal
info@kws.edu.np
01-5090354 | 01-5090337
kws.edu.np

हार्दिक शुभकामना

फेयर एक्सप्रेस मासिक ८ वर्ष पूरा गरी ९ औं वर्षमा प्रवेश गरेको सुखद उपलक्ष्यमा उत्तरोत्तर प्रगतिको कामना सहित हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।

MANASLU
WORLD COLLEGE

ISO
9001:2015
CERTIFIED COLLEGE

जेन्द्र लामा
अध्यक्ष

एवं समस्त मनास्लु वर्ल्ड कलेज परिवार

Chuchchepati Chabahal, Nepal
info@manasluworldcollege.edu.np
01-4584807, 9801362382
manasluworldcollege.edu.np

हार्दिक शुभकामना

फेयर एक्सप्रेस मासिक ८ वर्ष पूरा गरी ९ औं वर्षमा प्रवेश गरेको सुखद उपलक्ष्यमा उत्तरोत्तर प्रगतिको कामना सहित हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।

GRADE XI/XII

• SCIENCE
• MANAGEMENT
• HUMANITIES
• LAW

रमेश अधिकारी
प्राचार्य

एवं समस्त ओमेगा परिवार

Kumaripati, Lalitpur
admin@omegacollege.edu.np
01-5450563
www.omegacollege.edu.np

हार्दिक शुभकामना

फेयर एक्सप्रेस मासिक ८ वर्ष पूरा गरी ९ औं वर्षमा प्रवेश गरेको सुखद उपलक्ष्यमा उत्तरोत्तर प्रगतिको कामना सहित हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।

Fostering future leaders
with excellence

**MBA | BBA
BHM | BCSIT**

उदयराज पौडेल
प्राचार्य

एवं समस्त क्वेस्ट कलेज परिवार

Gwarkho Lalitpur
info@quest.edu.np
01-5447669 / 5421950
quest.edu.np

हार्दिक शुभकामना

फेयर एक्सप्रेस मासिक ८ वर्ष पूरा गरी ९ औं वर्षमा प्रवेश गरेको सुखद उपलक्ष्यमा उत्तरोत्तर प्रगतिको कामना सहित हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।

Programs Offered

**BE-Civil BCA
BBA BHM**

तुल्सी राम रिजाल
प्राचार्य

एवं समस्त रिट्ज कलेज परिवार

Balkumari, Lalitpur, Nepal
info@ritzcollege.edu.np
01-5186188, 01-5186183
ritzcollege.edu.np

हार्दिक शुभकामना

फेयर एक्सप्रेस मासिक ८ वर्ष पूरा गरी ९ औं वर्षमा प्रवेश गरेको सुखद उपलक्ष्यमा उत्तरोत्तर प्रगतिको कामना सहित हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।

PROGRAMS OFFERED
Faculty of Management & Arts
BBA | BHM | BLAS | MBA | Executive MBA

Faculty of Engineering and Science & Technology
B.E. Civil | BIT | B-Tech in Biotechnology
B.E. Computer | B.E. Elx. Comm. & Automation

तोय नारायण पौडेल
प्राचार्य

एवं समस्त कलेज परिवार

Putalisadak, Kathmandu, Nepal
info@whitehouseecmt.edu.np
01-5322688
whitehouseecmt.edu.np

हार्दिक शुभकामना

फेयर एक्सप्रेस मासिक ८ वर्ष पूरा गरी ९ औं वर्षमा प्रवेश गरेको सुखद उपलक्ष्यमा उत्तरोत्तर प्रगतिको कामना सहित हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

हेरम्भ राज कटेल
प्रिन्सिपल

एवं समस्त विश्व निक्केतन स्कूल परिवार

• Tripureswor, Kathmandu, Kathmandu
• viswaniketan2003@gmail.com
• 015366306, 5348838, 5365235
• viswaniketan.edu.np

हार्दिक शुभकामना

फेयर एक्सप्रेस मासिक ८ वर्ष पूरा गरी ९ औं वर्षमा प्रवेश गरेको सुखद उपलक्ष्यमा उत्तरोत्तर प्रगतिको कामना सहित हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

हिरनप्रधान प्रधान
अध्यक्ष, एकोन एंव प्रिन्सिपल
काठमाडौं इन्जिनियरिङ कलेज

Programs Offered

Architecture Computer Engineering Civil Engineering
Electrical Engineering Applied Sciences

• Kalimati, Kathmandu
• info@kecktm.edu.np
• 01-5372833, 01-5372653
• www.kecktm.edu.np

हार्दिक शुभकामना

फेयर एक्सप्रेस मासिक ८ वर्ष पूरा गरी ९ औं वर्षमा प्रवेश गरेको सुखद उपलक्ष्यमा उत्तरोत्तर प्रगतिको कामना सहित हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

• SCIENCE
• MANAGEMENT
• LAW

राजु कोइराला
प्रबन्ध निर्देशक

एवं समस्त मिड भ्याली परिवार

• Suryabinayak-4, Naya Thimi, Bhaktapur
• info@midvalleycollege.com
• 01-5921204, 9802371730, 9802371731
• midvalleycollege.com

हार्दिक शुभकामना

फेयर एक्सप्रेस मासिक ८ वर्ष पूरा गरी ९ औं वर्षमा प्रवेश गरेको सुखद उपलक्ष्यमा उत्तरोत्तर प्रगतिको कामना सहित हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

+2 Science Management Humanities Law

BBS | BSW | BA | BCA | MBS

पुरुषोत्तम अधिकारी
अध्यक्ष

एवं समस्त एडमार्क कलेज परिवार

• Kalanki, Kathmandu, Nepal
• info@edmark.edu.np
• 01-5225081 | 01-5225059
• edmark.edu.np

हार्दिक शुभकामना

फेयर एक्सप्रेस मासिक ८ वर्ष पूरा गरी ९ औं वर्षमा प्रवेश गरेको सुखद उपलक्ष्यमा उत्तरोत्तर प्रगतिको कामना सहित हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

लक्ष्मण पौडेल
सिईओ, प्रिन्सिपल

एवं समस्त टेक्स्पिर कलेज परिवार

Programs Offered

B.Sc.IT BSC (HONS) in Information Technology
MBA Master of Business Administration

• New Baneshwor-10, Kathmandu
• info@techspire.edu.np
• 015916307, 9801317733
• techspire.edu.np

हार्दिक शुभकामना

फेयर एक्सप्रेस मासिक ८ वर्ष पूरा गरी ९ औं वर्षमा प्रवेश गरेको सुखद उपलक्ष्यमा उत्तरोत्तर प्रगतिको कामना सहित हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

Programs Offered

MBA | MCS

BIT | BHM | BBA | BCS

सविन्द्र महर्जन
सिईओ

एवं समस्त कलेज परिवार

• Dhobidhara, Kathmandu, Nepal
• info@iimscollege.edu.np
• 01-4537318, 453 383, 4534088
• iimscollege.edu.np

हार्दिक शुभकामना

फेयर एक्सप्रेस मासिक ८ वर्ष पूरा गरी ९ औं वर्षमा प्रवेश गरेको सुखद उपलक्ष्यमा उत्तरोत्तर प्रगतिको कामना सहित हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

बिष्णु हरि पाण्डे
प्रमुख कार्यकारी अधिकृत

एवं समस्त परिवार

Courses

+2 | BBA | BBM | BCA | BBS | MBS (TU)

Ph.: 01-5331460 / 015366652
Address: Thapathali-11, Kathmandu
info@everestcollege.edu.np
www.everestcollege.edu.np

हार्दिक शुभकामना

फेयर एक्सप्रेस मासिक ८ वर्ष पूरा गरी ९ औं वर्षमा प्रवेश गरेको सुखद उपलक्ष्यमा उत्तरोत्तर प्रगतिको कामना सहित हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

श्रेष्ठ पाण्डे
प्रबन्ध निर्देशक

एवं समस्त परिवार

Our Services

Diploma in

Air Cabin Crew & Ground Handling

Ph.: +977-01- 4488991, 4489868, 4470547
Address: New Baneshwor, Kathmandu, Nepal
info@naat147.com
www.naat147.com

हार्दिक शुभकामना

फेयर एक्सप्रेस मासिक ८ वर्ष पूरा गरी ९ औं वर्षमा प्रवेश गरेको सुखद उपलक्ष्यमा उत्तरोत्तर प्रगतिको कामना सहित हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।

आशिष गिरी
प्रबन्ध निर्देशक

एवं समस्त प्रेसिडेन्सियल इन्टरनेशनल परिवार

Ph.: +977-1-5322091 | +977-1-5322097
Address: Bagbazar, Kathmandu
info@presidentialnepal.edu.np
www.presidentialnepal.edu.np

Study in

AUSTRALIA

UK

CANADA

हार्दिक शुभकामना

फेयर एक्सप्रेस मासिक ८ वर्ष पूरा गरी ९ औं वर्षमा प्रवेश गरेको सुखद उपलक्ष्यमा उत्तरोत्तर प्रगतिको कामना सहित हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।

रुदन चौहान
प्रबन्ध निर्देशक

एवं समस्त इन्डोग्लोबल परिवार

Ph.: 01-5332264 | 01-5315464
Address: Putalisadak, Kathmandu, Nepal
indoglobal07@gmail.com
www.indoglobal.com.np

Study in

India | Australia | USA

हार्दिक शुभकामना

फेयर एक्सप्रेस मासिक ८ वर्ष पूरा गरी ९ औं वर्षमा प्रवेश गरेको सुखद उपलक्ष्यमा उत्तरोत्तर प्रगतिको कामना सहित हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।

राजेन्द्र रिजाल
प्रबन्ध निर्देशक

एवं समस्त केआईसी परिवार

Ph.: +977 4531221, 01 4516197, 5971526
Address: Putalisadak, Kathmandu, Nepal
info@kiec.edu.np | kiec.edu.np

Study In

Australia | UK | USA | Canada | New Zealand

हार्दिक शुभकामना

फेयर एक्सप्रेस मासिक ८ वर्ष पूरा गरी ९ औं वर्षमा प्रवेश गरेको सुखद उपलक्ष्यमा उत्तरोत्तर प्रगतिको कामना सहित हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।

हेमन्त राज दुलाल
प्रबन्ध निर्देशक

एवं समस्त आसाई परिवार

Ph.: 01-5318480 | 9851218480
Address: Putalisadak, Kathmandu, Nepal

Study Abroad

CANADA

AUSTRALIA

JAPAN

DENMARK

हार्दिक शुभकामना

फेयर एक्सप्रेस मासिक ८ वर्ष पूरा गरी ९ औं वर्षमा प्रवेश गरेको सुखद उपलक्ष्यमा उत्तरोत्तर प्रगतिको कामना सहित हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।

नेत्र कोइराला
बिजनेस डेवलपमेन्ट क्यानेडार

एवं समस्त युनिभर्सिटी क्यानाडा वेस्ट परिवार

Suit 100-626 West Pender Street, Vancouver, Canada
netra.prasad@ucanwest.ca
0018774316887, 009779851047199
ucanwest.ca

हार्दिक शुभकामना

फेयर एक्सप्रेस मासिक ८ वर्ष पूरा गरी ९ औं वर्षमा प्रवेश गरेको सुखद उपलक्ष्यमा उत्तरोत्तर प्रगतिको कामना सहित हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।

राकेश श्रेष्ठ
निर्देशक

एवं समस्त परिवार

Ph.: +977-1-5333014
Address: Putalisadak, Kathmandu, Nepal
info@accessedu.net | www.accessnepal.net

Study Abroad

हार्दिक शुभकामना

फेयर एक्सप्रेस मासिक ८ वर्ष पूरा गरी ९ औं वर्षमा प्रवेश गरेको सुखद उपलक्ष्यमा उत्तरोत्तर प्रगतिको कामना सहित हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।

महेश श्रेष्ठ
प्रबन्ध निर्देशक

एवं समस्त हार्डफोर्ड परिवार

Ph.: +977-01-5912083, 4790021
Address: New Baneshwor, Kathmandu, Nepal
info@hardford.com.np
www.hardford.com.np

Study In

Japan | USA | Canada

Japanese Language | IELTS | PTE

हार्दिक शुभकामना

फेयर एक्सप्रेस मासिक ८ वर्ष पूरा गरी ९ औं वर्षमा प्रवेश गरेको सुखद उपलक्ष्यमा उत्तरोत्तर प्रगतिको कामना सहित हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।

थिरलाल भट्ट
प्रबन्ध निर्देशक

एवं समस्त परिवार

Ph.: +977-01- 4012545, 4012573
Address: Star Mall Level 2nd, Putalisadak, Kathmandu
info@globalchoice.edu.np
www.globalchoice.edu.np

Study In

Australia | UK | USA | Canada | Japan

हार्दिक शुभकामना

फेयर एक्सप्रेस मासिक ८ वर्ष पूरा गरी ९ औं वर्षमा प्रवेश गरेको सुखद उपलक्ष्यमा उत्तरोत्तर प्रगतिको कामना सहित हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

अरुण पाण्डे
महाप्रादेशिक जालसाज एवं प्रबन्ध निर्देशक
वित्तीय जापानीज धुकेसेशन सेन्टर

Study in
JAPAN

📍 Lagankhel, Lalitpur
✉ misakieducation@gmail.com
☎ 01-5448124
🌐 misakieducation.com.np

हार्दिक शुभकामना

फेयर एक्सप्रेस मासिक ८ वर्ष पूरा गरी ९ औं वर्षमा प्रवेश गरेको सुखद उपलक्ष्यमा उत्तरोत्तर प्रगतिको कामना सहित हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

नाविन बिक्रम राणा
अध्यक्ष

Study in **Japan**

एवं समस्त नवरङ्ग धुकेसेशन परिवार

Address:
Maharajgunj, Chakrapath, Opposite to Australian Embassy
Phone No.: +977-01-5919765, 9851075781, 9841255033

हार्दिक शुभकामना

फेयर एक्सप्रेस मासिक ८ वर्ष पूरा गरी ९ औं वर्षमा प्रवेश गरेको सुखद उपलक्ष्यमा उत्तरोत्तर प्रगतिको कामना सहित हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

अनिल शर्मा पौडेल
महासचिव एवं प्रबन्ध निर्देशक
डिडास योकोसो धुकेसेशनल कन्सल्टेन्सी

Study in
JAPAN
JANUARY
APRIL
JULY
OCTOBER

📍 Bagbazar, Kathmandu
✉ info@ddasyokoso.com.np
☎ 01-4257376
🌐 ddasyokoso.com.np

हार्दिक शुभकामना

फेयर एक्सप्रेस मासिक ८ वर्ष पूरा गरी ९ औं वर्षमा प्रवेश गरेको सुखद उपलक्ष्यमा उत्तरोत्तर प्रगतिको कामना सहित हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

अनुज कुमार श्रेष्ठ
प्रबन्ध निर्देशक

Study in
Japan 日本

एवं समस्त साकुरा नेपाल परिवार

📍 Gongabu Chowk, Kathmandu
✉ info@sakuranepal.com.np
☎ +977 1 4987092
🌐 sakuranepal.com.np

हार्दिक शुभकामना

फेयर एक्सप्रेस मासिक ८ वर्ष पूरा गरी ९ औं वर्षमा प्रवेश गरेको सुखद उपलक्ष्यमा उत्तरोत्तर प्रगतिको कामना सहित हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

आशिक कार्की
प्रमुख कार्यकारी अधिकृत
एवं समस्त परिवार

STUDY ABROAD
AUSTRALIA | UK | CANADA | USA

Ved International
Education Consultancy
Serving since 2010

Ph.: +977-01-4010588
Address: Putalisadak, Kathmandu, Nepal
info@vedinternational.com
www.vedinternational.com

हार्दिक शुभकामना

फेयर एक्सप्रेस मासिक ८ वर्ष पूरा गरी ९ औं वर्षमा प्रवेश गरेको सुखद उपलक्ष्यमा उत्तरोत्तर प्रगतिको कामना सहित हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

राजेन्द्र बराल
प्रबन्ध निर्देशक

Study In
Australia | UK | USA | Canada

एवं समस्त परिवार

Ph.: +977-01-5344520, 5353368, 5319274
Address: Putalisadak, Kathmandu, Nepal
info@brilliantdunepal.com | www.brilliantdunepal.com

हार्दिक शुभकामना

फेयर एक्सप्रेस मासिक ८ वर्ष पूरा गरी ९ औं वर्षमा प्रवेश गरेको सुखद उपलक्ष्यमा उत्तरोत्तर प्रगतिको कामना सहित हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

सीता भट्टराई
निर्देशक

Study In
JAPAN | AUSTRALIA | UK | CANADA | USA | NEWZEALAND

एवं समस्त परिवार

Ph.: +977-01-5342454
Address: Bagbazar-28, Kathmandu, Nepal
info@enlighten.edu.np | www.enlighten.edu.np

हार्दिक शुभकामना

फेयर एक्सप्रेस मासिक ८ वर्ष पूरा गरी ९ औं वर्षमा प्रवेश गरेको सुखद उपलक्ष्यमा उत्तरोत्तर प्रगतिको कामना सहित हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

बिजय घर्ती
प्रबन्ध निर्देशक

Study In
INDIA | AUSTRALIA | UK | CANADA | USA

एवं समस्त परिवार

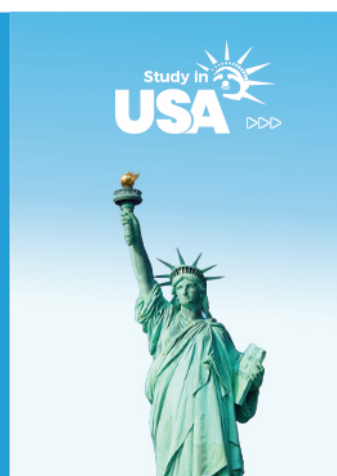
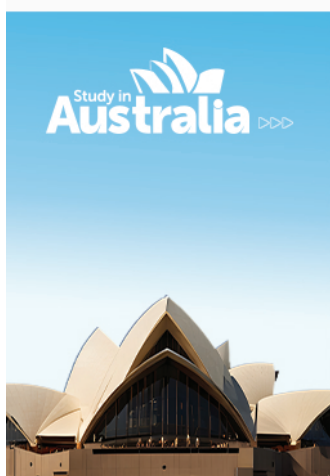

Ph.: +977 01 5367697, 5367763
Address: Thapathali, Kathmandu
info@absicca.edu.np | www.absicca.edu.np

Study Abroad

Dipendra Singh Airee
Our Brand Ambassador

Improve your **IELTS|PTE**
SCORE WITH US

IELTS | PTE
UPTO 100% OFF

Scan Here

For Registration

HOTLINE NUMBER
9849194949

सूचना प्रविधि क्षेत्रको विकासमा क्यानले महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गर्छ

सुनैना धिमिरे पाण्डे

अध्यक्ष,
कम्प्युटर एसोसिएसन नेपाल (क्यान)

क्यानले नेपालको सूचना प्रविधि क्षेत्रको विकासमा कस्तो भूमिका निर्वाह गर्छ ?

क्यान महासंघले स्थापनाकाल देखिनै सूचना, प्रविधि क्षेत्रमा सकारात्मक तरङ्ग ल्याउने प्रयास गर्दै आएको छ। सूचना तथा सञ्चार प्रविधि क्षेत्रको छाता संगठनको रूपमा कम्प्युटर एसोसिएसन नेपाल (क्यान) पुरानो संस्था हो। यसले देशभित्र सूचना तथा कम्प्युटर प्रविधिको उपयोग, अभिवृद्धि र प्रवर्द्धनमा सहयोग गर्दछ। क्यानले निजी आईसीटी संस्थाहरूलाई सहजीकरण गर्ने प्रमुख निकायको रूपमा भूमिका निर्वाह गर्दछ।

क्यानले कम्प्युटर विज्ञान सम्बन्धी साक्षरता र सीपहरूको विकासको लागि आवश्यक रणनीति, ऐन कानून निर्माण तथा संसोधन गर्दछ। क्यानले नेपालको आईटी क्षेत्रमा आएको अनेकौं नयाँ ग्राफहरूलाई स्विकार गरि लाज्ज गर्दछ। क्यान महासंघले नेपाल सरकारसँग सहकार्य गरि

सूचना, प्रविधि तथा आईटी क्षेत्रका व्यवसायीहरूको सेवाहरू समन्वय विकासमा विशेष जोड दिन्छ। क्यानले प्रविधि हस्तान्तरण, निकासी तथा आयात र राष्ट्रिय नीति तर्जुमाको क्षेत्रमा सहयोग गर्दछ। सरकारको समन्वयमा आईसीटी एडोकेसी, सल्लाह र कार्यान्वयन सुनिश्चित गर्दछ।

नेपालको सूचना, प्रविधि क्षेत्रमा क्यानले गर्ने गतिविधिले आममानिसलाई के - के फाइदा हुन्छ ?

क्यान महासंघले आईसीटी क्षेत्रमा आवद्ध व्यवसायी तथा आममानिसलाई नै प्राथमिकता राखि स्किल डेभलपमेन्ट (कौशल विकास) जस्ता तालिमहरू प्रदान गर्ने गर्दछ। क्यान महासंघले नेपालमा आएको नयाँ प्रविधिबारे छलफल गरि आममानिसलाई सामान्य र सहज हुने हिसाबले सहयोग र सुविधा प्रदान गर्दै आएको छ। क्यानले सूचना सञ्चार प्रविधिको क्षेत्रसँग सम्बन्धित संस्थागत र व्यक्तिगत समस्याको समाधान गर्दछ।

क्यानले आईसीटी प्रशिक्षण र शिक्षाको क्षेत्रमा समन्वयकारी भूमिका खेल्दछ। कम्प्युटर व्यवसायीहरूबीच उनीहरूको सेवाहरूबीच समन्वय विकास गर्न क्यानले सूचना तथा सञ्चार प्रविधिको क्षेत्रमा ज्ञान, सीप र प्रविधिको आदान-प्रदान गर्ने गरी सेमिनार, कार्यशाला, वार्ता र तालिम जस्ता कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्दै आएको छ। आईटी पढेका विद्यार्थीलाई कम्पनीमा इन्टरनशिपको व्यवस्था मिलाउने योजनाका लागि सरकारसँग साझेदारी भूमिका निर्वाह गर्दछ। क्यान महासंघ गैरराजनीतिक, गैरपक्षीय, गैरनाफामूलक र सेवामुखी क्षेत्रमा काम गर्ने भएकाले आममानिसमा समर्पित रहेर काम गर्दछ।

पहिलो महिला नेतृत्वको हिसाबले क्यानलाई कुन रूपमा अगाडि बढाउने सोच्नुभएको छ? क्यानको अबको कार्य र आवी योजना के छ?

क्यान महासंघको स्थापना कालदेखि नै पहिलो महिला नेतृत्वको पद ग्रहण गरेको हिसाबले म यस सूचना तथा आईसीटीको क्षेत्रमा महिला सहभागीतालाई बढी जोड दिनेछु। अध्यक्षको कार्यअवधि भर सूचना तथा प्रविधि क्षेत्रमा आममानिसलाई सहभागी हुने हिसाबले सबैको पहुँचमा पुग्ने गरि क्यानको कार्यलाई मिडियामुखी बनाउनेछु।

भविष्यमा क्यानले सूचना तथा सञ्चार प्रविधिसम्बन्धी व्यवसायी तथा विज्ञहरूको हक हितका लागि काम गर्दै सूचना प्रविधिसम्बन्धी नीति निर्माण, कार्यान्वयन तथा सहजीकरण लगायतका कार्यक्रममा सरकारलाई आवश्यक सुझाव र सहयोग गर्दछ।

भविष्यमा नवीनतम प्रविधि र समाधानमा काम गरेका स्टार्टअप र उद्यमीले राहत पाउने गरि क्यानले प्रत्येक फ्रेमवर्कलाई प्रदेशव्यापी बनाइ कार्यान्वयनमा ल्याउन प्रयास गर्दछ। क्यानले सूचना प्रविधिका युवालाई फेलोशिप, प्राविधिक विषय पढ्न चाहने विद्यार्थीका लागि सहूलियत रूपमा शैक्षिक दर्जा दिने घोषणालाई कार्यान्वयन गराउन जोड दिन्छ। नेपालमा लगभग ५० प्रतिशत एक्सिस रहेको इन्टरनेटलाई सतप्रतिशत बनाउन क्यानले सहजीकरण भूमिका निर्वाह गर्दछ। क्यानले नेपाललाई सूचना प्रविधि हबको रूपमा विकास गर्ने गरी विभिन्न नितिनियम, कार्यक्रम तथा रणनीतिहरू तय गर्दछ। क्यानले डिजिटल नेपाल फ्रेमवर्क कार्यान्वयन गर्न बनाएको योजना कार्यान्वयनका लागि कमिटी बनाएर काम गर्दछ।

सूचना, प्रविधि क्षेत्रमा चुनौति र समस्याहरू के - के छन् ?

राज्यले सूचना, प्रविधि तथा आईटी सम्बन्धी नितिनियम, कानून तथा ऐन समय समयमा संसोधन गर्न जरुरी छ। सरकारले सूचना प्रविधिमा आधारित रहेका उद्यमशीलतामा जोडिन आवश्यक सरकारी कागजपत्रको कार्यमा सहजीकरण ल्याउनुपर्दछ। प्रत्येक वर्ष बजेटमा प्रस्तुत हुने कार्यक्रम पूर्ण रूपमा कार्यान्वयन हुनुपर्दछ। राज्यले शहरी क्षेत्रलाई मात्र जोड दिनुभन्दा ग्रामीण क्षेत्रमा पहुँच नपुगेका आममानिसहरूलाई प्राथमिकता राखि डेटा प्रोटेक्सन, साइबर सेक्युरिटी जस्ता फ्रेमवर्क तयार गर्न जरुरी छ। नेपाल सरकारले पब्लिक तथा प्राइभेट सेक्टर मिलेर स्किलफूल दक्ष जनशक्ति उत्पादन गर्ने योजना तय गराउन आवश्यक छ।

आगामी दिनमा युवा जनशक्तिलाई दक्ष बनाउन, सरकारी तथा निजी क्षेत्र, समुदाय, विद्यालयलगायतका क्षेत्रमा डिजिटल साक्षरता र प्रविधिको प्रयोग बढाउन आवश्यक अध्ययन, अनुसन्धान र सुझावका लागि क्यान र नेपाल सरकारबीच सहकार्य हुन जरुरी छ। श्रमशक्तिलाई अन्तर्राष्ट्रिय स्तरमा प्रतिस्पर्धी बनाउन सरकारबाट नीतिगत सुधारसँगै यस क्षेत्रमा देखिएका समस्या र चुनौतीहरूको समाधानका लागि स्पष्ट कार्यक्रम ल्याउनुपर्ने आवश्यक छ।

वार्षिक रूपमा प्रदर्शनी हुने सूचना प्रविधि सम्बन्धी चासो राख्नेहरूको लागि जानकारी लिने विशेष थलो क्यान भएकोले नेपाल सरकारले क्यानको भौतिक संरचना र गुणस्तरीय आईटी परियोजनाको मापन गर्नुपर्दछ। आईसीटी क्षेत्रलाई नेपाली नागरिकको आधारभुत आवश्यकतासहित सबैको पहुँचसम्म पुर्याउनको लागि राज्यले लगानि गरे मात्र नेपाललाई सूचना प्रविधि हबको स्थापित गर्न सकिन्छ।

Congratulations

Hub International Education proudly congratulates

Fairexpress

on completing 8 incredible years & stepping into your *9th year* of success!

As a dedicated monthly magazine for education and the consultancy field, you have been a trusted source of updates, insights and valuable information. Your efforts have greatly contributed to the growth and awareness of the education sector, helping countless students and stakeholders make informed decisions.

HATTISAR HUB
Kamalpokhari-Hattisar, Kathmandu, 01-5342096
BRANCHES: Kumariapati | Pokhara | Butwal | Bhairahawa | Nepalgunj | Birtamode
www.hubintlglobal.com

हार्दिक शुभकामना

फेयर एक्सप्रेस मासिक ८ वर्ष पूरा गरी ९ औं वर्षमा प्रवेश गरेको सुखद उपलक्ष्यमा उत्तरोत्तर प्रगतिको कामना सहित हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।

सुरेन्द्र थापा
प्रमुख कार्यकारी अधिकृत

एवं समस्त एनआरआई परिवार

Thapathali, Kathmandu, Nepal
nepalre@ntc.net.np
+977-015970401 / 5970402
nepalre.com.np

हार्दिक शुभकामना

फेयर एक्सप्रेस मासिक ८ वर्ष पूरा गरी ९ औं वर्षमा प्रवेश गरेको सुखद उपलक्ष्यमा उत्तरोत्तर प्रगतिको कामना सहित हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।

बासुदेव धिमिरे
प्रमुख कार्यकारी अधिकृत

एवं समस्त नेपाल ल्याब हाउस परिवार

Pashupati, Gaushala, Kathmandu, Nepal
info@nepallabhouse.com
01-4598966 / 4598997
nepallabhouse.com

काठमाडौं महानगर भित्रका सामुदायिक विद्यालयमा विद्यार्थीको बढ्दो आकर्षण

काठमाडौं महानगर भित्र निजी विद्यालय छाडेर सामुदायिक विद्यालयमा भर्ना हुने विद्यार्थीको संख्या हरेक वर्ष बढ्दो क्रममा छ। अहिले संस्थागत विद्यालयबाट निकालेर धेरै अभिभावकहरूले सामुदायिक विद्यालयमा विद्यार्थी भर्ना गरिरहेका छन्। पछिल्लो समयमा महानगरले पनि निजी विद्यालयलाई भन्दा सामुदायिक विद्यालयलाई विशेष प्राथमिकता राखि नियम कानून बनाएको अवस्था छ।

निजी विद्यालयमा विद्यार्थीको संख्या उच्च रहेको काठमाडौंमा केही सामुदायिक विद्यालयले निजी कै हार हाारीमा उत्कृष्ट नतिजा दिन सफल भएका छन्। शैक्षिक गुणस्तरमा जोड दिएका कारणले नै अभिभावकले आफ्नो सन्तानलाई निजीबाट सामुदायिक विद्यालयमा भर्ना गर्ने गरेका विज्ञहरू बताउँछन्।

काठमाडौंका केही सामुदायिक विद्यालयमा अंग्रेजी माध्यममै पठनपाठन हुने गरेको छ। काठमाडौं महानगर भित्र ६ सय ४० निजी विद्यालय र ९९ वटा सामुदायिक विद्यालय छन्। काठमाडौं महानगरले गुणस्तरीय शिक्षा प्रदान गर्दै आएका ३२ वटा विद्यालयलाई नुमना विद्यालयका रूपमा छनोट गरेको छ।

महानगर भित्रका रत्नराज्य मावि मध्यबानेश्वर, ज्ञानोदय मावि कलंकी, निलवराही मावि कालिमाटी, विश्वनिकेतन मावि त्रिपुरेश्वर, गीतामाता मावि डल्लु, विजय स्मारक मावि डिल्लीबजार, पद्मोदय मावि पुतलीसडक, सिवपुरी मावि बालुवाटार, कोटेश्वर सरस्वति मावि कोटेश्वर लगायतका विद्यालयमा कक्षा ५ देखि माथिल्लो कक्षामा भर्ना हुन आउने विद्यार्थीको संख्या उच्च छ। यी विद्यालयले विद्यार्थी छनोट तथा प्रवेश परिक्षा लिएर मात्र विद्यालयमा भर्ना गर्ने गरेका छन्।

काठमाडौं महानगर शिक्षा विभागाका शिक्षा अधिकृत केशव ज्ञवालीले पछिल्लो समय महानगरले अन्य क्षेत्रमा भन्दा शिक्षा क्षेत्रलाई विशेष प्राथमिकता राखेर काम गरिरहेको बताए। उनले भने, “महानगरले विद्यार्थीको नतिजा सुधारको लागि फेस्टिबल क्याम्प, कोचिङ क्लास, सीप तथा सृजनात्मक सिकाइ जस्ता थुप्रै नतिजा सुधारात्मक शैक्षिक कार्यक्रम सञ्चालन गरिरहेको छ।”

महानगरले विद्यार्थी मात्र नभई ईसीडी शिक्षक तथा विभिन्न तहका शिक्षक समेतलाई प्राविधिक तथा शैक्षिक तालिम प्रदान गर्दै आएको उनले बताए। तुलनात्मक हिसाबले सामुदायिक विद्यालयको लागि महानगरले गरेको कार्य बढि देखिएता पनि निजी विद्यालयलाई पनि उत्तिकै सेवा सुविधा प्रदान गर्नुको साथै उस्तै खालको शैक्षिक नीति नियम निर्माण गरेको उनको भनाइ छ।

आफ्ना सन्तानलाई निजी विद्यालयमा पढाइरहेका अभिभावकको पनि सामुदायिक शिक्षा विकासमा महानगरले ल्याएको योजनाको प्रभावका कारण निजी विद्यालय छोडेर सामुदायिक विद्यालयमा

विद्यार्थी भर्ना गरेको अधिकृत ज्ञवालीले बताए।

शाखा अधिकृत ओमप्रसाद गौतमले महानगरले सामुदायिक विद्यालयमा दिएको सुविधाका कारण विद्यार्थीको संख्या पहिलो भन्दा दश प्रतिशतले बढेको बताए। उनी भन्छन्, “अहिले जम्मा महानगर भित्र रहेका ९९ वटा सामुदायिक विद्यालयमा ५३ हजार विद्यार्थी छन्। यो पहिले भन्दा दश प्रतिशतले बढी हो।”

गौतमका अनुसार महानगरले सामुदायिक विद्यालयका विद्यार्थी र शिक्षकलाई प्रदान गरेको विभिन्न तालिम, छात्रावृत्ति, सेवा सुविधाको कारण आकर्षण बढेको हो। सरकारले पनि कक्षा ९० सामुदायिक विद्यालयबाट उत्तीर्ण हुने विद्यार्थीलाई विशेष प्राथमिकता राखेर नीतिनियम निर्माण गर्दै आएको छ।

गौतमका अनुसार महानगरले आयोजना गरेको सुन्दर विद्यालय परियोजना कार्यबाट विद्यालयहरू भौतिक रूपमा तथा वातावरणीय रूपमा स्वच्छ, सफा र हरियाली युक्त हुँदै गएका कारण पनि सामुदायिक विद्यालयमा विद्यार्थीको आकर्षण बढेको हो।

महानगरले सामुदायिक विद्यालयको लागि थुप्रै कामहरू गरेको भएता पनि त्यो मध्ये ९० सठ्ठमका सबै विद्यार्थीलाई दिवाखाजा प्रदान गरेको कारण पनि विद्यार्थीको आकर्षण बढेको छ।

शिक्षा सुधार गर्न प्राविधिको प्रयोगसँगै शिक्षकले विद्यालयमा राजनीति गर्न

छोडेर पढाइमा ध्यान केन्द्रित गर्ने र स्थानीय स्तरमा विद्यालय - विद्यालयबीच पढाइको गुणस्तरबारे प्रतिस्पर्धा गराउन सके सामुदायिक विद्यालयको स्तर बढ्ने सरोकारवालाको बुझाइ रहेको छ। महानगर भित्रका शिक्षकहरू राजनीतिक दलमा आवद्ध हुन नपाउने महानगरले बनाएको नियमले विद्यालय शिक्षामा सुधारको बाटो तय गरेको उनीहरूको भनाइ छ।

सरकारले बजेटमा शिक्षालाई प्राथमिकतामा राखेर एक खर्ब ८० अर्ब चार करोड रुपैयाँ बजेट विनियोजन गरेको छ। पछिल्लो समय सामुदायिक विद्यालयले पनि निजी विद्यालय सरह भौतिक, शैक्षिक पूर्वाधारसँगै शैक्षिक गुणस्तरमा ध्यान दिन थालेका छन्। काठमाडौं उपत्यका भित्र मात्र नभई ललितपुर, भक्तपुर, पोखरा, चितवन, काभ्रे जस्ता नेपालका अन्य शहरी क्षेत्रहरूमा पनि पछिल्लो समय निजी विद्यालयमा भन्दा सामुदायिक विद्यालयमा विद्यार्थीको ध्यानआकर्षण बढेको पाइन्छ।

हार्दिक शुभकामना

फेयर एक्सप्रेस मासिक ८ वर्ष पूरा गरी
९ औं वर्षमा प्रवेश गरेको सुखद उपलक्ष्यमा उत्तरोत्तर
प्रगतिको कामना सहित हार्दिक मंगलमय
शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।

लक्ष्मण पौडेल (एन्ड्र्यू)
निर्देशक

एवं समस्त ग्रेस इन्टरनेशनल परिवार

Study in

AUSTRALIA

UK

USA

CANADA

NEW ZEALAND

हार्दिक शुभकामना

वोन्डर्स नेपाल प्रा.लि द्वारा सञ्चालन
(स्काईवाक टावर)को प्रबन्ध निर्देशक जस्तो
गरिमामय जिम्मेवारी प्राप्त गर्नु भएको
मा **बिष्णुहरि पाण्डे**लाई पूर्ण व्यवसायिक
सफलतासँगै सफल कार्यकालको हार्दिक
मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।

Fair Express Media Pvt. Ltd.
Anamnagar, Kathmandu
Phone: 01-6910661, 9851098805, 9851035815
Email: fairexpress73@gmail.com

GRACE™
INTERNATIONAL
EDUCATION | MIGRATION
Since 2006 ●● Connecting Life & Learning ●●

Ph.: 01-5312374
Address: Putalisadak-29, Kathmandu
enquiry@grace.edu.np
www.graceintlgroup.com

काठमाडौं महानगरले विद्यालय शिक्षा सुधारको लागि गरेका पहलहरू

- १) कक्षा १-१२ सम्म संस्थागत विद्यालयले प्रदान गर्नुपर्ने १० प्रतिशत छात्रवृत्ति पूर्ण रुपमा कार्यान्वयन।
- २) “बुक फ्री डे” कार्यक्रमले बालबालिकहरूको सृजनात्मता र सीप विकासमा योगदान।
- ३) शिक्षकहरूको क्रेडिट आवरणमा आधारित तालिमहरूले शिक्षकको क्षमता विकास कार्य योजनाबद्ध रुपमा अगाडी बढाइएको।
- ४) बालबिकास कक्षा (ईसीडी) देखि कक्षा १० सम्मका सबै विद्यार्थीलाई दिवा खाजा प्रदान गर्ने गरेको।
- ५) नतिजा सुधार कार्यक्रमले २०८० को एसईईको नतिजा उत्कृष्ट (७८ प्रतिशत उत्तिर्ण) गराउन सफल।
- ६) महानगरपालिकाले ११ ओटा स्रोतकेन्द्रमा विभाजन गरी ११ जना स्रोत शिक्षकहरूको व्यवस्था गरिएको छ।
- ७) शिक्षामा सीप कार्यक्रम अन्तर्गत विभिन्न विद्यालयमा ल्याब निर्माणको कार्यमा जोड।
- ८) महानगरपालिकाले आफ्नै अनुमति र आफ्नै स्रोतमा ८ वटा माध्यमिक विद्यालयमा कक्षा ९ देखि प्राविधिक धारको पठनपाठन सञ्चालन गरेको छ।
- ९) महानगरपालिका, स्रोतकेन्द्र तथा विद्यालय स्तरमा विषयगत समितिहरू गठन गरी प्रश्नपत्र निर्माण, कक्षा अवलोकन तथा पृष्ठपोषण, नियमन, अनुगमन, पेशागत सहायता जस्ता कार्यक्रमहरू सञ्चालन।
- १०) सुत्केरी विदामा रहेका शिक्षकहरूको विदाको अवधिभर स। शिक्षकको व्यवस्था गरी पठनपाठन नियमित गरिएको।
- ११) शिक्षकलाई मासिक रुपमा तलब भत्ता निकासी गर्ने गरेको छ।
- १२) प्रधानाध्यापकहरूलाई कार्यबोझमा आधारमा अतिरिक्त भत्ताको व्यवस्था गरिएको छ।
- १३) शिक्षक तथा प्रधानाध्यापकलाई अध्ययन तथा अवलोकन भ्रमणको व्यवस्था गरेको छ।

हार्दिक शुभकामना

फेयर एक्सप्रेस मासिक ८ वर्ष पूरा गरी ९ औं वर्षमा प्रवेश गरेको सुखद उपलक्ष्यमा उत्तरोत्तर प्रगतिको कामना सहित हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।

धिरज कडेल
प्रबन्ध निर्देशक

Study In CANADA

एवं समस्त गोरेटो एजुकेशन कन्सल्टेन्सी परिवार

© New Baneshwor, Kathmandu, Nepal
✉ goretoedu@gmail.com
☎ 01-4583252
🌐 goreto.edu.np

हार्दिक शुभकामना

फेयर एक्सप्रेस मासिक ८ वर्ष पूरा गरी ९ औं वर्षमा प्रवेश गरेको सुखद उपलक्ष्यमा उत्तरोत्तर प्रगतिको कामना सहित हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।

देवी प्रसाद सापकोटा
अध्यक्ष

एवं समस्त शिक्षा पत्रकार समाज परिवार

शिक्षा पत्रकार समाज

Address: Anamnagar, Kathmandu, Nepal
sejeducation@gmail.com

हार्दिक शुभकामना

फेयर एक्सप्रेस मासिक ८ वर्ष पूरा गरी ९ औं वर्षमा प्रवेश गरेको सुखद उपलक्ष्यमा उत्तरोत्तर प्रगतिको कामना सहित हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।

निरञ्जन पन्त
प्रबन्ध निर्देशक

Study Abroad

एवं समस्त अल्टिमेट कन्सल्ट्यान्सी एण्ड एड्माइजरी नेटवर्क (UCAN) परिवार

Ph.: +977-01-5348286, 5348287
Address: Putalisadak-28, Kathmandu
enquiries@ucanlogin.com
www.ucanlogin.com

नेपाल अन्तर्राष्ट्रिय शिक्षाको केन्द्र बन्न सक्छ

राजेन्द्र बराल

अध्यक्ष,
नेपाल शैक्षिक परामर्श व्यवसायी महासंघ

नेपाललाई अन्तर्राष्ट्रिय शिक्षाको केन्द्र बनाउन राज्यले के गर्नुपर्छ ?

नेपाललाई अन्तर्राष्ट्रिय शिक्षाको केन्द्र बनाउन सरकारले विश्वविद्यालय र क्याम्पसहरूले पढाउने कोर्सलाई अन्तर्राष्ट्रिय शिक्षा मापदण्डसँग मिलाउन सक्नुपर्छ। नेपालमा पढेको हरेक लेबलको डिग्री विभिन्न देशमा स्विकार्य हुने पाठ्यक्रम तयार गर्नुपर्छ। नेपालमा पढाउने शैक्षिक विषयबस्तु समय परिस्थिति अनुसार परिमार्जन तथा शंसोधन हुनुपर्छ। विश्वविद्यालय र क्याम्पसमा

पढाउने तरिका परिवर्तन गरी आधुनिकतालाई जोड दिनुपर्छ। विद्यार्थीको हरेक कर्तव्य र अधिकारलाई लागू गर्न संरक्षण र सम्मान गर्न आवश्यक छ। नेपाललाई अन्तर्राष्ट्रिय शिक्षाको केन्द्र बनाउन नेपालमा विद्यार्थी भिसा पोलिसीलाई सहजिकरण गर्नुपर्छ। यसो गरियो भने नेपाललाई अन्तर्राष्ट्रिय शिक्षाको केन्द्र बनाउन संभव छ।

नेपाललाई एजुकेशन हब बनाउने आधारहरू के - के हुन् ?

नेपाललाई एजुकेशन हब बनाउन सुरुमा नेपालको वातावरण तथा भौगोलिक बनावट अनुसारका विषय अध्यापनमा जोड दिनुपर्छ। नेपालको धर्म संस्कृति, पर्यटन र शिक्षालाई व्यवहारिक, शैद्धान्तिक र वैज्ञानिक तवरले अगाडि बढाउनु पर्दछ। यसरी राज्यले सरोकार वाला पक्षसँग छलफल गरि मर्यादित ढंगले लगानी गर्न सक्थ्यो भने विदेशी विद्यार्थीलाई आकर्षण गर्न सकिन्छ।

अविष्यमा विदेशी विद्यार्थीका अभिभावक लगानी गरेर नेपाल घुम्न आउने अवस्था सिर्जना हुने भएकोले राज्यले शैक्षिक नीति बाहेक पनि नेपालको भौगोलिक बनावट, धर्म संस्कृति, पर्यटन, स्वास्थ्य, जलस्रोतलाई पनि उत्तिकै मध्यनजर गर्न आवश्यक छ।

नेपाल सरकारले सरकारी विश्वविद्यालयसँगै निजी विश्वविद्यालय स्थापनामा जोड दिनुपर्छ। नेपालमा हाल ५८ वटा कलेजले विदेशी डिग्री अध्यापन गराइरहेको अवस्था छ। यसरी नै विदेशी कोर्सलाई मापदण्ड बनाएर नेपालमा भित्राउन सकिन्छ। विश्वविद्यालय र कलेजमा देखिएका समस्या, अवसर र चुनौतीलाई पहिचान गर्नुपर्छ। उच्च शिक्षालाई व्यवस्थित, पारदर्शी, भरपर्दो र आधुनिकिकरण बनाउन गर्न सरकारले नीति अस्तित्व गराउनुपर्छ। यसरी नेपाल सरकारले नितीगत तरिकाले अन्तर्राष्ट्रिय मापदण्ड भएको शैक्षिक नीति अपनाउन सक्थ्यो भने नेपाललाई शैक्षिक हब बनाउन सकिन्छ।

नेपाललाई एजुकेशन हब बनाउन नेपाल शैक्षिक परामर्श व्यवसायी महासंघको भूमिका कस्तो रहन्छ ?

सर्वप्रथम नेपाल सरकार र यहाँको विश्वविद्यालयले नेपालको शैक्षिक परामर्शदाताको रूपमा महासंघलाई स्थापित गर्नुपर्दछ। महासंघले विद्यार्थीको शैक्षिक चाहाना र आवश्यकता बुझ्न सहयोग गर्छ। नेपाल सरकारको कमजोरी र सुधारबारे सरोकारवालालाई सुभाष दिन सक्छ। महासंघले दुई विश्वविद्यालय बीचको अन्तर्राष्ट्रिय शैक्षिक प्रणालीबारे समन्वयकारी भूमिका निर्वाह गर्न सक्छ।

शैक्षिक परामर्श व्यवसायीले नेपाली विद्यार्थीलाई उच्च शिक्षा अध्ययनको लागि विदेश जान परामर्श दिइरहेको छ त्यसरी नै विदेशी विद्यार्थीलाई पनि नेपालमा अध्ययनको लागि परामर्श दिन सक्छ। महासंघले विभिन्न देशको शैक्षिक मेलामा सहभागी भई अन्तर्राष्ट्रिय शैक्षिक नीतिबारे नेपाल सरकारलाई समन्वयकारी भूमिका निर्वाह गर्दै सुभाष र सल्लाह दिन सक्छ।

शैक्षिक परामर्श व्यवसायलाई राज्यले व्यवस्थित गर्न के गर्नुपर्छ ?

शैक्षिक परामर्श व्यवसायलाई राज्यले व्यवस्थित गर्न यस व्यवसायमा देखिएका समस्या, अवसर र चुनौतीलाई पहिचान गर्नुपर्छ। यस व्यवसायलाई व्यवस्थित, पारदर्शी र भरपर्दो बनाउन सरकारले नीति अस्तित्व गराउनुपर्छ। व्यवसायीसँग विद्यार्थीको अविष्य पनि जोडिएको हुनाले अभिभावकले गरेको लगानीलाई संरक्षण गर्दै समग्र व्यवसायलाई मर्यादित बनाउन व्यापक रूपमा छलफल गरेर नियमन गर्न आवश्यक छ। राज्यले उच्च शिक्षा अध्ययनमा जाने विद्यार्थीलाई रोक लगाई नेपालमा शैक्षिक हब बनाउने योजना बनाउनुपर्दछ। सरकारले सरोकारवाला पक्षसँग छलफल गरेर व्यवस्थापन नीति कार्यान्वयनमा जोड दिनुपर्छ। सरकारले परामर्श व्यवसायीले विदेशमात्र पठाउने होइन भन्ने कुरालाई मनन गर्दै यहाँको शैक्षिक गुणस्तरमा वृद्धि गरेर नेपाललाई एजुकेशन हब बनाउने नीति निमार्ण गर्नुपर्दछ।

अहिले शैक्षिक परामर्श व्यवसायीले भोग्नुपरेका समस्या के - कस्ता छन् ?

केही म्यानपावर व्यवसायीले परामर्श क्षेत्रको काम र केही परामर्श व्यवसायीले म्यानपावर व्यवसायीले गर्ने सिजनल भिसा र वर्किङ भिसाको काम गर्दा शैक्षिक परामर्श व्यवसायी बढनाम हुनुपरेको अवस्था छ। म्यानपावरका विद्यार्थीले शैक्षिक नीति विपरित गई विद्यार्थीहरूलाई परामर्श दिने भएकोले परामर्श व्यवसायी मारमा परेका छन्। कतिपय शैक्षिक क्षेत्रमा लागेका व्यक्तित्व नै शिक्षालाई व्यवसाय र व्यक्तित्वगत स्वार्थको रूपमा लिइरहेका छन्। त्यस्ता संस्थाहरूलाई राज्यले कानून बमोजिम कारवाही गर्नुपर्छ।

सरकारले व्यवसायलाई स्वीकृती दिने र नियमन गर्ने गर्नुपर्छ। व्यवसायीले व्यवसाय सञ्चालन गर्दा संघ, प्रदेश र स्थानीय तहमा दर्ता स्वीकृती लिनुपर्ने, कम्पनि रजिस्ट्रार कार्यालय, घरेलु उद्योगमा पनि दर्ता गर्नुपर्ने यी सबै ठाउँमा कर तिरेर फेरी आन्तरिक राजस्व कार्यालयमा पनि दर्ता भएर कर तिनुपर्ने जस्तो अनावश्यक कमेला थुपारिएको छ। यो व्यवसाय परराष्ट्र मन्त्रालयसँग सरोकार राख्ने विषय भएकाले केन्द्रले नै हेर्नु उपयुक्त हुन्छ। यो व्यवसायमा कति व्यवसायी आवश्यक हो भन्ने राज्यले अध्ययन गरेर स्वीकृती दिनुपर्छ।

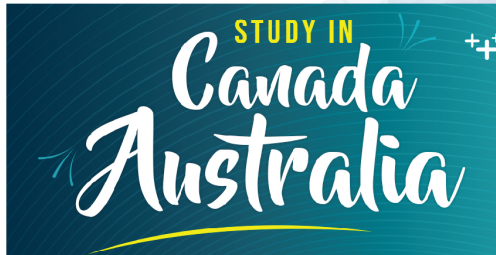
हार्दिक शुभकामना

फेयर एक्सप्रेस मासिक ८ वर्ष पूरा गरी ९ औं वर्षमा प्रवेश गरेको सुखद उपलक्ष्यमा उत्तरोत्तर प्रगतिको कामना सहित हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।

प्रकाश पाण्डे
प्रबन्ध निर्देशक

एवं समस्त मेट्स इन्टरनेशनल परिवार

Kathmandu Head Office
GPO Box 11004, Putalisadak, Kathmandu, Nepal
Ph.: 01 5333565/66
info@matesedu.com | www.matesedu.com

हार्दिक शुभकामना

फेयर एक्सप्रेस मासिक ८ वर्ष पूरा गरी ९ औं वर्षमा प्रवेश गरेको सुखद उपलक्ष्यमा उत्तरोत्तर प्रगतिको कामना सहित हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।

जनार्दन थपलिया
निर्देशक

एवं समस्त ओली एण्ड एसोसिएट्स परिवार

Study Abroad

Australia

New Zealand

UK

Canada

Ph.: +977-1-4012500, 4012555
Address: Putalisadak, Kathmandu, Nepal
reception@oli.com.au | www.oli.com.au

दुवानी व्यवसायीका समस्या राज्यले समाधान गर्नुपर्छ

काठमाडौं उपत्यका भित्र दुवानी व्यवसायीले भोग्नुपरेका समस्या के - के छन् ?

राज्यले दुवानी क्षेत्रमा मात्र हैन हरेक क्षेत्रको लागि आवश्यक कदम चाल्नु पर्छ। काठमाडौं उपत्यका भित्र सरकारले दुवानी व्यवसायीका लागि आवश्यक ट्रान्सपोर्ट नगरको व्यवस्था गर्न सकेको छैन। राज्यले दुवानी व्यवसायीलाई मूल्य अभिवृद्धि कर (व्याट)मा राख्नु नै गलत निर्णय हो। यो पूर्ण रुपमा सेवामुलक व्यवसाय हो। औषधी, किताब जस्तै दुवानी व्यवसायलाई पनि व्याटरहित बनाउन जरुरी छ। नाफाको २५ प्रतिशत राज्यलाई तिरिसकेपछि दुवानीलाई व्याटमा लानुको औचित्य प्रस्ट हुँदैन।

सेवा प्रदान गर्ने सेवाग्राही तथा व्यवसायीहरूले सेवा ढिला गरेको भन्दै दैनिक रुपमा गुनासो गर्छन्। तर राज्य अस्तव्यस्त छ। हामीले महानगर भित्र सानोभरिज र ठुलो भरिज क्षेत्रमा ट्रान्सपोर्ट नगर प्राइभेट जग्गामा खोलेको छौं। जसको आम्दानी पनि निजीले नै प्राप्त गरेको अवस्था छ।

दुवानी व्यवसायीका समस्या समाधानको लागि महासंघले के - कस्तो पहल गरेको छ?

महासंघले उद्योग वाणिज्य संघ, अर्थमन्त्रालयदेखि प्रधानमन्त्रीको कार्यालयसम्म बुझाउनुमा समस्या पेस गरेका छौं तर राज्यबाट भरणार्थ आश्वासन पाएको अवस्था छैन। दुवानी व्यवसायीको अधिकारका लागि राज्यसँग हामीले आवाज उठाउने र व्यवसायीलाई परेका समस्या समाधान गर्न पहल गर्ने काम गरेका छौं। व्यवसायीक हितमा काम गर्दै हामीले दुवानीको सहरी क्षेत्रदेखि ग्रामीण क्षेत्रसम्म सेवा विस्तारका चरणमा आइपर्ने समस्या समाधान गर्न पहल गर्छौं।

महासंघले दुवानी व्यवसायीहरूको सहजीकरणको नेपाल ट्रक व्यवसायी महासंघ जस्ता थुप्रै महासंघसँग सहकार्य गर्दै आएको छ। महासंघले दुवानी व्यवसायीहरूको हितको लागि राज्यले बनाएका ऐन कानून संशोधनको लागि सरकारलाई सुझाव दिँदै आएको छ। भर्खरको घटनालाई मध्यनजर गर्दै भारवहन सम्बन्धी राज्यले बनाएका ऐन कानून अनुसार भन्सार विन्दुमै ओभरलोड नियन्त्रण कानून निर्माण गर्न आग्रह पनि गरेका छौं।

पुष्पराज श्रेष्ठ

महासचिव,
दुवानी व्यवसायी महासंघ - नेपाल

महासंघले देशका ठूला सहरमा दुवानी ग्राहक बनाउन पनि सरकारलाई माग गरेको छ। सबै दुवानी व्यवसायीलाई एकै बनाइएकोमा यसले साना व्यवसायीलाई मर्का परेको भन्दै महासंघले दुवानी व्यवसायीको वर्गीकरणको माग गर्दै आएको छ।

सडक र संरचना निर्माणका कारण दुवानी व्यवसायीले के - कस्ता समस्या भोग्नु परेको छ?

दुवानी व्यवसायीले सेवा नेपालको सहरी क्षेत्रदेखि ग्रामीण क्षेत्रसम्म उपलब्ध गराउँदै आएको छ। दुवानी क्षेत्रमा गर्ने अर्बौं लगानीको नाफा र घाटाको निर्धारण सडक निर्माण संरचनाले गर्दछ। ग्रामीण क्षेत्रमा सेवा पुर्याउँदा गुणस्तरीय सडक निर्माण भए सामान छिटो पुग्छ जसले समय व्यवस्थापन हुन्छ। सडक संरचना कै कारण बिच बाटोमा गाडी विज्रीने, सामानहरू टुटफुट हुने जस्ता विविध समस्याहरू न्युनिकरण हुन्छ। उपयुक्त रुपमा सडक निर्माण भए दुवानी व्यवसायी मात्र नभई विभिन्न व्यवसायी संस्थाहरूले कम खर्चमा ग्रामीण क्षेत्रमा सेवा उपलब्ध गराउँछन्। सडक निर्माण जातिलो भएमा तेल खपत कम हुनुका साथै थोरै समयमा सेवा उपलब्ध हुने, व्यापार चलायमान हुने गर्दछ। बाटोकै कारण कयौं मानिसले ज्यान गुमाउने गरेका छन् त्यसकारण सडक निर्माणको संरचनाले विमा कम्पनिलाई पनि प्रभाव पर्दछ।

नेपालका सडक संरचना तथा पूर्वाधार विज्रीनुको कारण के - देख्नुहुन्छ?

नेपालमा भारत, चीन लगायतका देशहरूबाट विभिन्न खाद्यान्न जस्ता बस्तुहरू आयात हुन्छ। प्राय सामानहरू यातायात मार्फत नै आयात हुने गरेको छ। जसमा आयात गर्ने ट्रकहरूले क्षमता भन्दा बढी लोडमा सामानहरू बोक्ने गर्दछ। नेपालमा भर्खर ओभरलोडका कारण बुटवल-नारायणगढ खण्डको दुम्कीबासमा भारतीय हेभी ट्रकले ठक्कर दिँदा पुल मौँचिएको घटनालाई लिन सकिन्छ।

महासंघ तथा व्यवसायीहरूले वर्षौंदेखि भारतीय मालवाहक सवारी साधनबाट भइरहेको ओभरलोड दुवानी रोक्नुपर्ने माग गर्दै आए पनि राज्यका निकायले बेवास्ता गर्दा नेपालका सडक र पुल पुलेसामा क्षति हुने गरेको छ। नेपालका सडकमा अधिकतम ४०.२ टन बोक्न पाइने नियम छ। भारतीय ट्रकले क्षमताभन्दा दोब्बर बढी भार बोकेर गुड्ने गरेपनि राज्य पक्षले प्रभावकारी नियन्त्रण गर्न सकेको छैन। भारतीय ट्रकले नगन्ध जरिवाना तिरेकै भएमा अत्यधिक भार बोकेर गुड्दा नेपालका पुल र सडकमा क्षति पुग्ने गरेको छ।

भारतीय ट्रकले निर्वाध ओभरलोड दुवानी गर्न पाउँदा एकातिर नेपालका पुल र सडकमा क्षति भएको छ भने अर्कोतिर नेपाली व्यवसायीको काम खोसिएर विस्थापित हुनुपरेको अवस्था छ। यस विषयबारे महासंघ तथा व्यवसायीले वर्षौंदेखि राज्यलाई भनेको छ तर सुनुवाइ भएको छैन।

हार्दिक शुभकामना

फेयर एक्सप्रेस मासिक ८ वर्ष पूरा गरी ९ औं वर्षमा प्रवेश गरेको सुखद उपलक्ष्यमा उत्तरोत्तर प्रगतिको कामना सहित हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।

उर्मिला श्रेष्ठ
प्रमुख कार्यकारी अधिकृत

Salt Trading
Corporation Limited

Kalimati, Kathmandu
admin@stcnepal.com
01-5371014
www.stcnepal.com

हार्दिक शुभकामना

फेयर एक्सप्रेस मासिक ८ वर्ष पूरा गरी ९ औं वर्षमा प्रवेश गरेको सुखद उपलक्ष्यमा उत्तरोत्तर प्रगतिको कामना सहित हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।

Study in
Canada
Since 2014

Kamaladi Rd, Kathmandu, Nepal
int.careerkamaladi@gmail.com
01-4528493
iccedu.com

राम खड्का
प्रबन्ध निर्देशक

एवं समस्त आईसीसीसी परिवार

हार्दिक शुभकामना

फेयर एक्सप्रेस मासिक ८ वर्ष पूरा गरी ९ औं वर्षमा प्रवेश
गरेको सुखद उपलक्ष्यमा उत्तरोत्तर प्रगतिको कामनासहित
हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।

एवं समस्त परिवार